

R A P O R T

O STANIE GMINY KRZĘCIN

2018

Zdjęcie przedstawia budynek Szkoły Podstawowej w Krzęcinie po termomodernizacji wykonanej w latach 2017-2018

Krzęcin, maj 2019

Szanowni Państwo,

Oddajemy w Państwa ręce „Raport o stanie Gminy Krzęcin za 2018 rok”, nazywany dalej „Raportem”, który przedstawia analizę aktualnej sytuacji społeczno-gospodarczej naszej gminy. Wyznacza tym samym ważny punkt odniesienia dla planowania strategicznych celów i kierunków rozwoju gminy w kolejnych latach. Dokument ten uwzględnia wybrane obszary funkcjonowania gminnej jednostki samorządu terytorialnego w oparciu o przedkładane informacje i sprawozdania, dostępne dane statystyczne oraz inne informacje źródłowe, pozyskane i przetworzone na potrzeby opracowania. Zostały one przez autorów skonfrontowane z założeniami przyjętymi w dokumentach planistycznych, takich jak: *Strategia Rozwoju Gminy Krzęcin na lata 2014-2024*, *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Krzęcin*, *Studium Krajobrazu Kulturowego Gminy Krzęcin*, *Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Krzęcin na lata 2017-2023*, *Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Krzęcin*, *Gminny Program Opieki nad Zabytkami Gminy Krzęcin na lata 2015-2018*, *Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Krzęcin na lata 2015-2021*. Podkreślić jednak należy, że Raport nie jest monografią, opisującą drobiazgowo każdą z dziedzin gminnej aktywności, ale próbą rzetelnego podsumowania działań na rzecz rozwoju gminy w danym roku, pozwalającą wskazać dotychczasowe efekty i dokonania w tym zakresie oraz określić najważniejsze wyzwania i zagrożenia stojące przed Gminą Krzęcin w najbliższych latach.

Raport składa się z trzech zasadniczych części, tj. 1) ogólnej charakterystyki gminy; 2) analizy stanu gminy oraz podsumowania najważniejszych dokonań, czyli 3) głównych kierunków rozwoju Gminy Krzęcin w 2018 r.

Ogólna charakterystyka zawiera informacje niezbędne do prawidłowej analizy stanu gminy biorąc pod uwagę wybrane obszary, istotne dla funkcjonowania jednostki samorządu terytorialnego oraz realizowanych przez nią zadań.

Dla celów dokonywanej analizy wyodrębniono następujące obszary działalności samorządu gminnego: 1) sytuacja finansowa gminy, 2) gospodarka nieruchomościami, 3) rolnictwo, 4) polityka społeczna, 5) gospodarka komunalna i ochrona środowiska, 6) działalność gospodarcza i współpraca z przedsiębiorcami, 7) oświata, 8) kultura, 9) sport, rekreacja i turystyka, 10) ochrona zabytków, 11) bezpieczeństwo, ochrona przeciwpożarowa i ochrona zdrowia, 12) promocja gminy, współpraca z organizacjami pozarządowymi oraz w

ramach związków i stowarzyszeń. W trzeciej części zawarte zostały podsumowania dotyczące najważniejszych kierunków rozwoju Gminy Krzęcin, które zostały skonfrontowane z celami strategicznymi wskazanymi w Strategii Rozwoju Gminy Krzęcin.

Zachęcam do zapoznania się Raportem, który zawiera obszerną i rzetelną wiedzę o sytuacji Gminy Krzęcin w 2018 roku. Posłuży on także jako materiał porównawczy dla następnych raportów.

Wszystkim osobom zaangażowanym w powstanie Raportu, zwłaszcza pracownikom Urzędu Gminy oraz kierownikom i pracownikom gminnych jednostek organizacyjnych i gminnej instytucji kultury, chciałbym złożyć serdeczne podziękowania za wkład pracy wniesiony na rzecz Gminy Krzęcin i jej Mieszkańców. Podziękowania kieruję także pod adresem samych Mieszkańców, których zaangażowanie w gminne projekty stanowiło niematerialny, ale często bardzo znaczący, wkład w ich realizację.

Wójt Gminy Krzęcin

dr Bogdan Wojciech Brzustowicz

SPIS TREŚCI

SPIS TREŚCI.....	5
I. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY KRZĘCIN.....	7
1. Uwarunkowania przyrodniczo-geograficzne	7
2. Sytuacja demograficzna	8
3. Organy Gminy	9
4. Sołectwa w Gminie Krzęcin	14
II. ANALIZA STANU GMINY W 2018 r.	15
1. Sytuacja finansowa gminy	15
2. Gospodarka nieruchomościami.....	22
3. Rolnictwo.....	27
4. Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	28
Utrzymanie czystości i porządku.....	29
Prace społecznie użyteczne i staże	37
Wodociągi i kanalizacja	37
Cmentarze komunalne	39
Organizacja transportu dzieci do szkół.....	39
Gminne drogi, ulice, place zabaw, obiekty sportowo-rekreacyjne, pomoc przy obsłudze gminnych imprez	40
Gospodarka odpadami	42
Ochrona zwierząt.....	44
Organizacja i kontrola nieodpłatnych prac wykonywanych na cele społeczne	44
5. Polityka społeczna.....	45
Działalność Ośrodka Pomocy Społecznej w Krzęcinie.....	45
Środowiskowy Dom Samopomocy w Krzęcinie.....	48
6. Działalność gospodarcza i współpraca z przedsiębiorcami	49
Zezwolenia na sprzedaż i/lub podawanie napojów alkoholowych.....	51
Lokalny rynek pracy	52
7. Oświata	53
Działalność legislacyjna Gminy Krzęcin dotycząca spraw oświatowych.....	53
Sieć szkół i placówek	54
Powoływanie dyrektorów szkół i placówek	55
Wyniki egzaminów zewnętrznych	55

Finansowanie oświaty	56
Wynagrodzenia nauczycieli.....	57
8. Kultura	57
Struktura organizacyjna Gminnego Centrum Kultury w Krzęcinie	58
Zatrudnienie w Gminnym Centrum Kultury w Krzęcinie w 2018 roku.....	59
Finanse Gminnego Centrum Kultury w Krzęcinie w 2018 roku.....	59
Działalność merytoryczna Gminnego Centrum Kultury w Krzęcinie w 2018 roku.....	59
Działalność Biblioteki Publicznej w Krzęcinie w 2018 roku.....	62
Zadania remontowo-inwestycyjne Gminnego Centrum Kultury w Krzęcinie zrealizowane w 2018 roku.....	63
9. Sport, rekreacja i turystyka	63
10. Ochrona zabytków	68
11. Bezpieczeństwo, ochrona przeciwpożarowa ochrona zdrowia.....	70
Ochrona przeciwpożarowa	70
Informacja o stanie ochrony zdrowia na terenie Gminy Krzęcin w 2018 r.	70
Informacja o stanie bezpieczeństwa, zagrożenia przestępczością, wykroczeniami oraz patologiami zaistniałymi na terenie Gminy Krzęcin w 2018 r.	72
12. Promocja Gminy Krzęcin, współpraca z organizacjami pozarządowymi oraz w ramach związków i stowarzyszeń	75
Współpraca krajowa i zagraniczna	80
III. GŁÓWNE KIERUNKI ROZWOJU GMINY KRZĘCIN W 2018R.....	81

I. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY KRZĘCIN

1. Uwarunkowania przyrodniczo-geograficzne

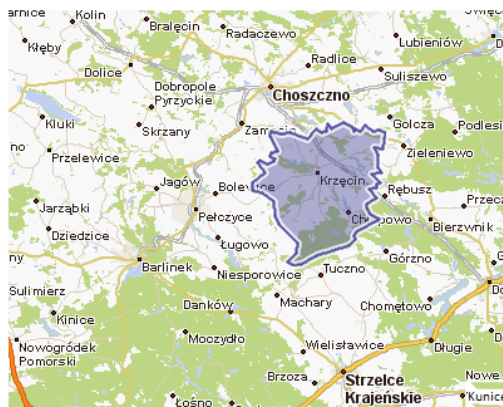
Gmina Krzęcin położona jest w środkowo-południowej części województwa zachodniopomorskiego. Największym atutem Gminy Krzęcin są jej walory przyrodnicze i krajobrazowe. We wschodniej części Gminy rozciąga się część obszaru Chronionego Krajobrazu „Natura 2000”. Głównym elementem krajobrazu naturalnego Gminy Krzęcin są liczne jeziora (13 jezior o pow. 290ha). Największe z nich to: Żeńskie, Chłopowo (Chłop), Kościelne, Paprzyca Duża, Bukowskie, Czyste, Krzęcińskie (Brudne), Mielęcín i Rakowo.

Przez gminę przepływa rzeka Mała Ina, która ma tutaj swoje źródło. Rzeźba terenu gminy jest wyraźnie pofałdowana z licznymi pagórkami, wałami, kotlinami i dolinkami, z niewielkimi kępami lasu oraz większym zwartym kompleksem leśnym (sosna, buki, dęby) w okolicach wsi Chłopowo i Krzęcin.

Gmina Krzęcin posiada warunki do rozwoju turystyki regionalnej i agroturystyki. Korzystne położenie Gminy, niedalekie od Szczecina i bliskie granicy z Niemcami oraz przy głównej traktacji kolejowej Szczecin-Poznań, stwarza dogodne połączenia transportem samochodowym i kolejowym do głównych miast Polski i Europy Zachodniej.

Od strony zachodniej Gmina graniczy z Gminą Pełczyce, od północnej z Gminą Choszczno, od południowej z Gminą Strzelce Krajeńskie (administracyjnie należąca do woj. lubuskiego), zaś od strony wschodniej z gminą Bierzwnik.

Powierzchnia Gminy wynosi 140 km², w tym lasy i grunty orne 3 148ha, użytki rolne 9 150 ha.

Rysunek 1. Mapa przedstawiająca położenie Gminy Krzęcin

2. Sytuacja demograficzna

Na terenie gminy Krzęcin zameldowanych na stałe jest 3617 osób (stan na 31 grudnia 2018 roku). Liczba mieszkańców gminy w ostatnich trzech latach regularnie spada i wynosi odpowiednio w 2016-3696, w 2017- 3679. Gmina należy do jednych z najmniejszych gmin wiejskich na terenie kraju.

	2016			2017			2018		
Wiek	Ogółem	M	K	Ogółem	M	K	Ogółem	M	K
00-04	191	96	95	209	98	111	212	97	115
05-09	197	101	96	190	101	89	180	97	83
10-14	166	94	72	168	90	78	181	94	87
15-19	205	113	92	192	108	84	164	90	74
20-24	273	134	139	266	128	138	266	130	136
25-29	310	146	164	289	130	159	248	114	134
30-34	290	166	124	303	182	121	308	172	136
35-39	249	134	115	250	134	116	252	138	114
40-44	242	122	120	234	116	118	219	117	102
45-49	228	123	105	214	117	97	229	121	108
50-54	270	133	137	282	143	139	258	134	124
55-59	264	134	130	247	125	122	263	126	137
60-64	291	152	139	285	145	140	261	136	125
65-69	182	92	90	214	115	99	231	117	114
70-74	106	50	56	115	49	66	127	53	74
75-79	97	34	63	89	32	57	90	40	50
80-84	65	20	45	68	22	46	64	21	43
85+	70	16	54	62	17	45	64	17	47

Tabela 1. Liczba ludności w Gminie Krzęcin w latach 2016-2018

Źródło: Opracowanie własne

Przyrost naturalny w Gminie Krzęcin w ostatnich latach był zmienny, w roku 2016 urodziło się 44 dzieci, ale już w roku 2018 tylko 39 dzieci i to w tym właśnie roku zanotowano więcej o 7 zgonów niż urodzeń.

	2016	2017	2018
Urodzenia	44	49	39
Zgony	26	47	46
Przyrost naturalny	18	2	-7

Tabela 2. Przyrost naturalny w Gminie Krzęcin w latach 2016-2018

Źródło: Opracowanie własne

W roku 2018 ludność Gminy Krzęcin w wieku przedprodukcyjnym wynosiła 20%, a w wieku poprodukcyjnym 19 % ogółu całej ludności gminy. W gminie Krzęcin obserwujemy ciągły spadek liczby mieszkańców, a także niski lub ujemny przyrost naturalny. Mieszkańcy

gminy w wieku przed i poprodukcyjnym stanowią niemal połowę całej ludności gminy. Zaobserwować można również migrację młodych ludzi w poszukiwaniu pracy do większych miast, a także za granicę, gdyż Gmina Krzęcin jest gminą rolniczą.

W perspektywie lat można przypuszczać, że migracja młodych ludzi do większych ośrodków będzie jeszcze większa, a Gmina Krzęcin będzie w dużej mierze zamieszкана przez ludność w wieku poprodukcyjnym.

3. Organy Gminy

Strukturę organizacyjną i kompetencje Gminy Krzęcin określa Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. Zgodnie z art. 2 i 3 tej ustawy Gmina posiada osobowość prawną oraz wykonuje zadania publiczne w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność. O ustroju Gminy stanowi jej statut (<http://bip.krzecin.pl/dokumenty/menu/59>). Schemat organizacyjny Gminy i podstawowe akty prawa stanowione przez Gminę wskazują zakres kompetencji Rady Gminy i Wójta.

Rada Gminy jest organem stanowiącym i kontrolnym, która rozpatruje i rozstrzyga w formie uchwał wszystkie sprawy pozostające w jej kompetencjach.

Obsługę organizacyjną i techniczno-kancelaryjną Rady, jej organów oraz radnych sprawuje Biuro Rady Gminy, które współpracuje również z przewodniczącymi organów wykonawczych jednostek pomocniczych gminy, tj. sołtysami w zakresie prowadzenia dokumentacji z działalności tych jednostek, uczestnicząc w zebraniach sprawozdawczo-wyborczych organów jednostek pomocniczych.

Biuro Rady Gminy zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej (BIP) Gminy Krzęcin uchwały Rady Gminy, protokoły sesji oraz inne dokumenty, a także od rozpoczęcia pracy Rady Gminy VIII kadencji prowadzi transmisję z obrad Rady Gminy Krzęcin. Ponadto przekazuje w formie elektronicznej do Dziennika Urzędowego Województwa Zachodniopomorskiego te uchwały, które stanowią akty prawa miejscowego, uchwały budżetowe gminy oraz sprawozdania z wykonania budżetu, a także inne akty prawne, jeżeli tak stanowią przepisy szczególne. Publikacja elektroniczna umożliwia dostęp mieszkańców do aktów prawnych tworzonych przez Radę Gminy Krzęcin.

Do dnia 16 listopada 2018 r. działała Rada Gminy VII kadencji.

Skład Rady Gminy Krzęcin w 2018 r. – VII kadencja

1. Artur Olgierd Konopelski – Przewodniczący Rady Gminy Krzęcin
2. Henryk Owczarek – Wiceprzewodniczący Rady Gminy Krzęcin
3. Ryszard Pierzchała - Wiceprzewodniczący Rady Gminy Krzęcin
4. Stefan Bodnar
5. Tomasz Andrzej Bodnar
6. Henryk Józef Cichowski
7. Mieczysław Ciesiołkiewicz
8. Bożena Gibert
9. Wiesława Gruszczyńska
10. Janina Kowalczyk
11. Kazimiera Prokopiak
12. Andrzej Krzysztof Ogonowski
13. Anna Maria Prokopiak
14. Jolanta Radomiak
15. Paulina Szarawaga

W dniu 21 października 2018 r. odbyły się wybory samorządowe, podczas których mieszkańcy Gminy Krzęcin wybrali nowy skład Rady Gminy w składzie 15-osobowym na 5-letnią kadencję. Na pierwszej sesji, w dniu 21 listopada 2018 r., radni odebrali zaświadczenia o wyborze na radnego Rady Gminy Krzęcin i złożyli ślubowanie, tym samym przystąpili do wykonywania mandatu.

Skład Rady Gminy Krzęcin – VIII kadencja

1. Artur Olgierd Konopelski – Przewodniczący Rady Gminy Krzęcin
2. Mieczysław Ciesiołkiewicz – Wiceprzewodniczący Rady Gminy Krzęcin
3. Stefan Bodnar
4. Tomasz Andrzej Bodnar
5. Włodzimierz Bury
6. Bożena Gibert
7. Grzegorz Knera
8. Zdzisław Kula
9. Przemysław Kusz
10. Anna Helena Masaj-Szczepańska
11. Małgorzata Matuszak
12. Judyta Monika Mroczkowska
13. Andrzej Krzysztof Ogonowski
14. Ryszard Pierzchała
15. Paulina Szarawaga

W 2018 roku Rada Gminy Krzęcin VII i VIII kadencji obradowała na 11 sesjach, w tym na 3 zwołanych w trybie nadzwyczajnym, podczas których podjęła 79 uchwał.

Rodzaj uchwał	2018
Uchwały w sprawach finansowych	30
Uchwały w sprawie zagospodarowania przestrzennego i komunalnego	3
Uchwały w sprawach lokalnych	23
Uchwały w sprawach kadrowo-osobowych	10
Uchwały w innych sprawach (porozumienia, statuty, apele, stanowiska, nazewnictwo ulic i placów itp.)	13
OGÓŁEM	79

Tabela 3. Rodzaje uchwał
Źródło: Opracowanie własne

Rada Gminy ze swojego składu powołuje stałe lub tymczasowe komisje do realizacji poszczególnych zadań. Radni VII kadencji współpracowali w ramach 4 komisji stałych:

- Komisji Budżetu i Finansów Publicznych,
- Komisji Oświaty, Kultury, Zdrowia i Sportu,
- Komisji Rewizyjnej,
- Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska.

Na posiedzeniu w dniu 21 listopada 2018 r. Rada Gminy VIII kadencji powołała 5 stałych komisji, ustaliła przedmiot ich działania oraz dokonała wyboru osobowego składu komisji.

Skład komisji Rady Gminy Krzęcin VIII kadencji		
Nazwa komisji	Przewodniczący	Członkowie
Komisja Budżetu i Finansów Publicznych	Stefan Bodnar	Małgorzata Matuszak Ryszard Pierzchała
Komisja Oświaty, Kultury, Zdrowia i Sportu	Małgorzata Matuszak	Judyta Mroczkowska Andrzej Ogonowski
Komisja Rewizyjna	Ryszard Pierzchała	Stefan Bodnar Włodzimierz Bury Grzegorz Knera Przemysław Kusz Paulina Szarawaga

Komisja Rolnictwa i Ochrony Środowiska	Zdzisław Kula	Włodzimierz Bury Mieczysław Ciesiołkiewicz
Komisja Skarg, Wniosków i Petycji	Andrzej Ogonowski	Bożena Gibert Grzegorz Knera Zdzisław Kula Judyta Mroczkowska Paulina Szarawaga

Tabela 4. Komisje Rady Gminy Krzęcin

Źródło: Opracowanie własne

Komisje Rady Gminy w 2018 roku zajmowały się m.in. opiniowaniem projektów uchwał, stałą pracą merytoryczną i koncepcyjną w zakresie spraw, dla których zostały powołane oraz kontrolą jednostek organizacyjnych gminy i jednostek pomocniczych gminy w zakresie kompetencji danej komisji.

Zestawienie dokumentów programowych Gminy Krzęcin realizowanych w 2018 r.

Lp.	Nazwa strategii, programu, planu	Nazwa aktu wprowadzającego	Czas obowiązywania
1.	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Krzęcin	Uchwała Nr XVI/117/2008 z dnia 30.05.2008	bezterminowo
2.	Strategia Rozwoju Gminy Krzęcin	Uchwała Nr VIII/64/2015 z dnia 24.09.2015 zm. uchwałą Nr XXXIII/240/2018 z dnia 12.07.2018	2014-2024
3.	Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2015-2020	Uchwała Nr VII/53/2015 z dnia 09.07.2015	2015-2020
4.	Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Krzęcin	Uchwała Nr VIII/67/2015 z dnia 24.09.2015	2015-2020
5.	Gminny Program Opieki nad Zabytkami Gminy Krzęcin	Uchwała IX/72/2015 z dnia 05.11.2015	2015-2018
6.	Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Krzęcin	Uchwała Nr XI/90/2015 z dnia 29.12.2015	2015-2021

7.	Program Ochrony Środowiska dla Gminy Krzęcin na lata 2015-2018 z perspektywa na lata 2019-2022	Uchwała Nr XI/89/2015 z dnia 29.12.2015	2015-2018
8.	Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Gminy Krzęcin	XXVI/194/2017 z dnia 09.11.2018	2017-2032
9.	Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Krzęcin	Uchwała Nr XXIX/211/2018 z dnia 20.02.2018	2017-2023
10.	Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Krzęcin	Uchwała Nr XXX/215/2018 z dnia 29.03.2018	2018
11.	Roczny Program Współpracy Gminy Krzęcin z Organizacjami Pozarządowymi i podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24.04.2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie	Uchwała Nr XXVI/192/2017 z dnia 09.11.2017	2018
12.	Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii	Uchwała Nr XXVII/198/2017 z dnia 21.12.2017	2018

Tabela 5. Dokumenty programowe

Źródło: Opracowanie własne

W stosunkach publicznoprawnych Gminę Krzęcin reprezentuje Wójt Gminy Krzęcin, który jest organem wykonawczym. Wójt wykonuje uchwały Rady Gminy, realizuje zadania określone przepisami prawa i nadzoruje bieżące sprawy gminy. Do zadań Wójta należy w szczególności: opracowanie strategii, programów rozwoju, gospodarowanie mieniem komunalnym, wykonywanie budżetu.

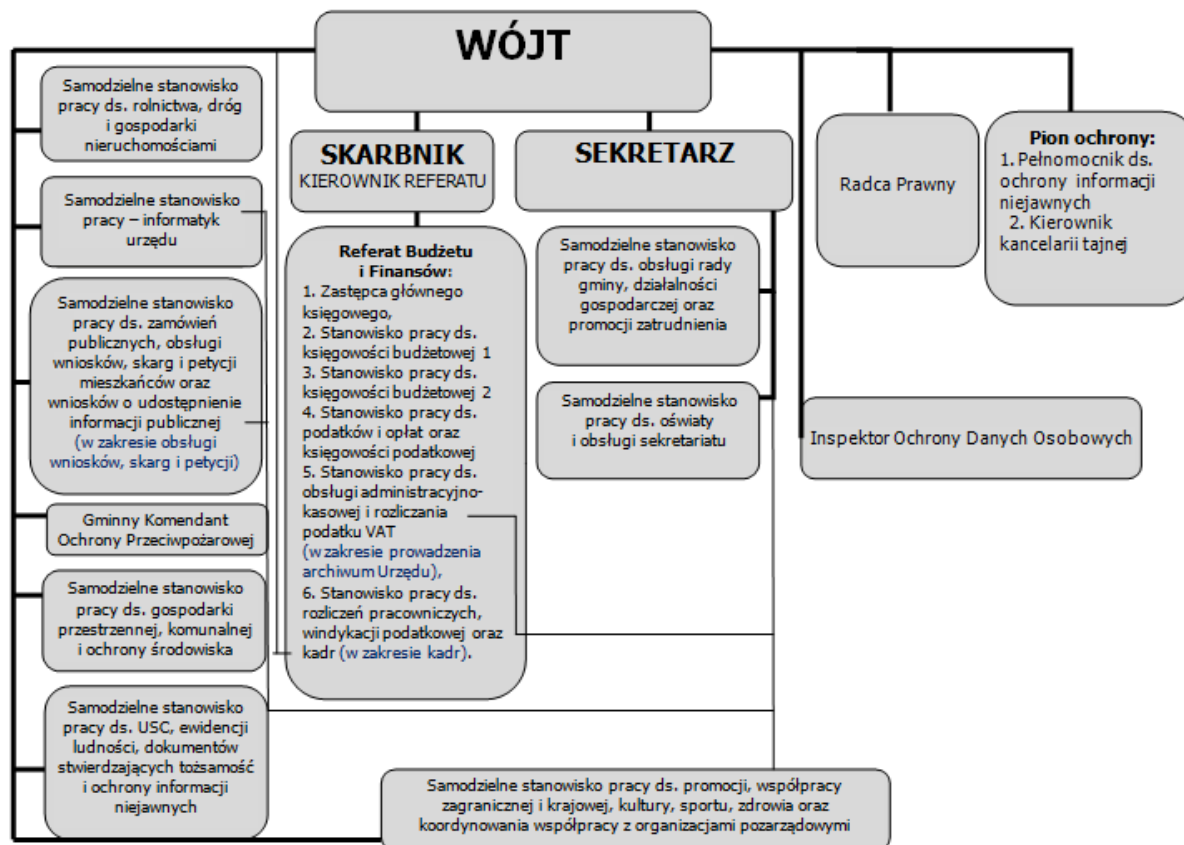
Funkcję Wójta Gminy Krzęcin sprawuje Bogdan Wojciech Brzustowicz.

Wójt wykonuje swoje zadania przy pomocy Urzędu Gminy, którego jest kierownikiem, oraz powołanego przez siebie Sekretarza Gminy.

Pełniący funkcję Sekretarza Gminy Ryszard Stanisław Przywarty, zajmuje się sprawami związanymi ze sprawowaniem bezpośredniego nadzoru nad pracą Urzędu Gminy. Natomiast zakres zadań związanych z gospodarką finansową Gminy Krzęcin oraz realizacją budżetu

należy do Skarbnika Gminy, którego funkcję do dnia 29 października 2018 r. pełniła Danuta Tuńska. Rada Gminy uchwałą Nr XXXV/252/2018 z dnia 26 września 2018 r., na wniosek Wójta, powołała na stanowisko Skarbnika Gminy z dniem 30 października 2018 r. Joannę Sylwię Witkowską.

Struktura organizacyjna Urzędu Gminy Krzęcin kształtuje się następująco:

Rysunek 2. Schemat organizacyjny UG w Krzęcinie

Źródło: Opracowanie własne

4. Sołectwa w Gminie Krzęcin

W Gminie Krzęcin wyodrębniono 11 sołectw. Organem uchwałodawczym w sołectwie jest zebranie wiejskie, a wykonawczym sołtys. Działalność sołtysa wspomaga rada sołecka. Sołtysa oraz radę sołecką wyłaniają stali mieszkańcy danego sołectwa w tajnym i bezpośrednim głosowaniu na zebraniu wiejskim. Sołectwa działają w oparciu o swoje statuty. Sołtysi jednostek pomocniczych Gminy Krzęcin w 2018 r.: Sołectwo Chłopowo - **Józef Jagieło**, Sołectwo Granowo - **Zdzisław Kośmider**, Sołectwo Kaszewo - **Tomasz Preis**, Sołectwo Krzęcin - **Stanisław Matusiak**, Sołectwo Mielęcín - **Włodzimierz Bury**, Nowy Klukom - **Stanisław Gorzynik**, Sołectwo Objezierze - **Judyta Mroczkowska**, Sołectwo

Przybysław - **Przemysław Kusz**, Sołectwo Rakowo - **Elżbieta Kowalska**, Sołectwo Słonice - **Małgorzata Bartczak**, Sołectwo Żeńsko - **Daniel Kamiński**.

II. ANALIZA STANU GMINY W 2018 r.

1. Sytuacja finansowa gminy

Budżet Gminy na rok 2018 został przyjęty do realizacji Uchwałą Nr XXVII/201/2018 Rady Gminy Krzęcin z dnia 21 grudnia 2017 r. Projekt uchwalonego budżetu został złożony w Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Szczecinie. Uchwałą Nr CCCLXXX.709.2017 Skład Orzekający RIO w Szczecinie zaopiniował pozytywnie przedłożony projekt uchwały budżetowej Gminy Krzęcin na 2018 rok.

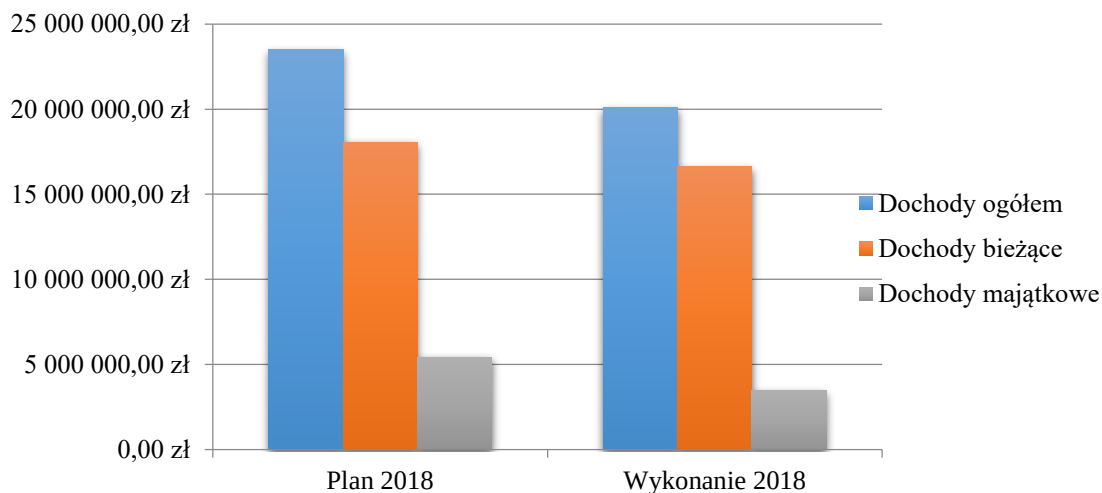
Na początku roku **PLAN BUDŻETU GMINY KRZĘCIN** po stronie dochodów wynosił **20 317 445,29 zł**, a po stronie wydatków **20 317 445,29 zł**.

W ciągu 2018 roku **PLAN DOCHODÓW** został zwiększony o kwotę **3 174 019,15 zł** i na dzień 31 grudnia 2018 roku wyniósł **23 491 464,44 zł**.

PLAN WYDATKÓW na dzień 31 grudnia 2018 roku wyniósł **24 108 672,44 zł**, w stosunku do początku roku został zwiększony o kwotę **3 791 227,15 zł**.

W 2018 roku **DOCHODY BUDŻETOWE** zaplanowane na poziomie **23 491 464,44 zł** zrealizowane zostały w **85,51 %**, tj. w kwocie **20 087 129,29 zł** z tego:

- dochody bieżące **16 605 414,34 zł**, tj. 82,67 % ogółu dochodów
- dochody majątkowe **3 481 714,95 zł**, tj. 17,33 % ogółu dochodów

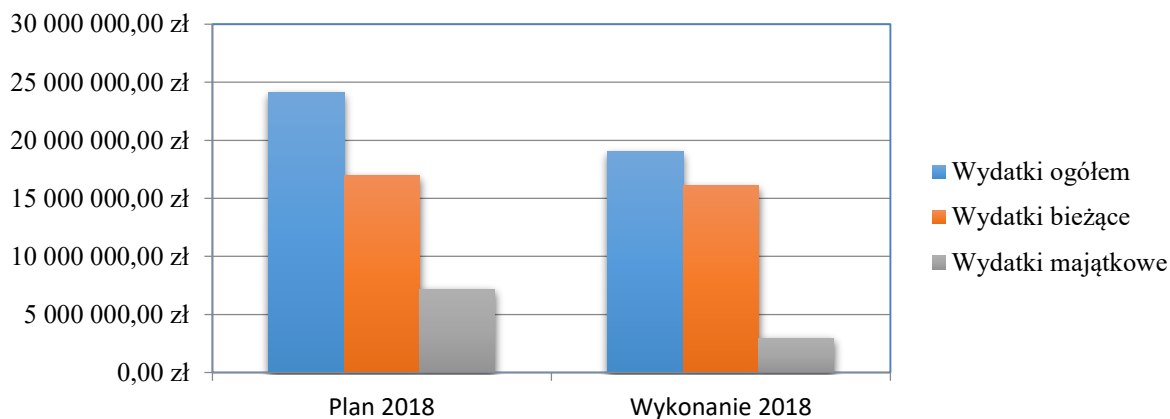

Wykres 1. Udział dochodów bieżących i majątkowych w dochodach ogółem

Źródło: Opracowanie własne

Natomiast **WYDATKI** ogółem zrealizowano na kwotę **19 020 950,04 zł**, co stanowi **78,90 %** planowanej kwoty (**24 108 672,44 zł**), w tym:

- wydatki bieżące **16 084 550,34 zł**, tj. 84,56 % ogółu wydatków
- wydatki majątkowe **2 936 399,70 zł**, tj. 15,44 % ogółu wydatków

Wykres 2. Udział wydatków bieżących i majątkowych w wydatkach ogółem

Źródło: Opracowanie własne

Budżet Gminy na dzień 31 grudnia 2018 roku zamknął się **nadwyżką budżetową** w kwocie **1 066 179,25 zł**.

Struktura **DOCHODÓW** (wg źródeł ich pochodzenia) przedstawia się następująco:

- a) **dochody własne - 10 309 703,30 zł**, tj. **51,32 %** ogółu dochodów w tym:
 - udziały gmin w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa - 1 686 523,40 zł
 - dochody z majątku gminy - 267 399,14 zł
 - wpływy z podatków i opłat lokalnych - 4 878 163,41 zł (w tym: z podatku od nieruchomości 3 514 034,60 zł)
 - środki z budżetu UE - 2 806 269,42 zł
 - dochody uzyskiwane przez gminne jednostki budżetowe - 595 256,22 zł
 - spadki, zapisy i darowizny na rzecz gminy - 21 805,00 zł
 - pozostałe dochody - 54 286,71 zł
- b) **subwencje z budżetu państwa - 3 347 252,00 zł**, tj. **16,66 %** ogółu dochodów
- c) **dotacje celowe - 6 430 173,99 zł**, tj. **32,01 %** ogółu dochodów.

Istotny wpływ na zakres samodzielności finansowej Gminy mają osiągane dochody własne, które w 2018 roku osiągnięto na poziomie 51,32% ogółu wykonanych dochodów, natomiast na następnej pozycji są dotacje (32,01%) i subwencje (16,66%). Dochody gromadzone przez jednostki samorządu terytorialnego obligatoryjnie ujmowane są w podziale na dochody bieżące i majątkowe. Do dochodów majątkowych zaliczane są dotacje

i środki otrzymane na inwestycje, dochody ze sprzedaży majątku oraz dochody z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności, a dochody budżetowe niebędące dochodami majątkowymi stanowią dochody bieżące.

W budżecie Gminy dochody bieżące, stanowiące zdecydowaną większość dochodów ogółem (82,67%), zostały wykonane na poziomie 91,94% planu. Natomiast realizacja dochodów majątkowych (17,33% dochodów ogółem) kształtuje się na poziomie 3 481 714,95 zł, co stanowi 64,11% planowanej kwoty.

Dochody z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych zostały osiągnięte w kwocie **48 514,63 zł**, tj. **100,00%** planowanej kwoty (48 514,63 zł), natomiast wydatki związane z realizacją Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałaniu Narkomanii zostały zrealizowane na kwotę **47 051,30 zł**, co stanowi **96,98%** planowanej kwoty (48 514,63 zł).

WYDATKI BUDŻETOWE na plan **24 108 672,44 zł** zrealizowano w kwocie **19 020 950,04 zł**, tj. **78,90%**, w tym: zadania własne plan 19 158 071,71 zł wydatkowano **14 272 021,77 zł** tj. **74,50%**, zadania zlecone na plan 4 950 600,73 zł wydatkowano 4 748 928,27 zł, tj. 95,93%, z wyodrębnieniem na:

- a) wydatki bieżące – plan 16 935 340,41 zł, wykonanie 16 084 550,34 zł, tj. 94,98% kwoty limitowanej na 2018 rok, w tym w szczególności:
 - wynagrodzenia i składki od nich naliczane – plan 6 545 967,89 zł, wykonanie 6 372 225,51 zł, tj. 97,35% planowanej kwoty,
 - wydatki na zadania statutowe – plan 3 789 337,98 zł, wykonanie 3 532 002,42 zł, tj. 93,21% planu,
 - dotacje – plan 998 242,25 zł, wykonanie 886 528,25 zł, tj. 88,81% planu,
 - świadczenia na rzecz osób fizycznych – na plan 4 827 986,29 zł, wykonanie 4 527 673,14 zł, tj. 93,78% planu,
 - Wydatki na programy finansowane z udziałem środków UE - plan 520 206,00 zł, wykonanie 513 389,61 zł, tj. 98,69% planu,
 - wydatki na obsługę długu – plan 253 600,00 zł, wykonanie 252 731,41 zł, tj. 99,66% limitowanej kwoty,
 - wydatki przypadające z tytułu poręczeń i gwarancji – plan i wykonanie 0,00 zł.
- b) **wydatki majątkowe** – plan 7 173 332,03 zł, wykonanie 2 936 399,70 zł, tj. 40,93% planowanej kwoty na inwestycje i zakupy inwestycyjne.

Wydatki budżetowe ogółem zostały wykonane na poziomie **78,90%** planu, w tym: wydatki bieżące stanowią **66,72%** planu wydatków ogółem a wydatki majątkowe – **12,18%**

planowanych wydatków ogółem. Spośród wydatków bieżących wydatki przeznaczone na wynagrodzenia i pochodne stanowią 39,62%, świadczenia na rzecz osób fizycznych 28,15%, wydatki na zadania statutowe 21,96% i dotacje udzielone z budżetu Gminy 4,66%, wydatki na programy finansowane z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej 2,70%. Najniższe wykonanie planu w tej grupie wydatków dotyczyło kosztów obsługi długu, tj. 1,57% ogółu wydatków wykonanych.

W budżecie Gminy Krzęcin na rok 2018 zostały wyodrębnione środki stanowiące fundusz sołecki, w kwocie 243 797,52 zł. W 2018 roku zrealizowano wydatki w ramach tego funduszu, na poziomie 75,99 % planu, co stanowi kwotę 185 252,76 zł.

Na 31 grudnia 2018 roku Gmina Krzęcin osiągnęła zaplanowane przychody w kwocie 6 592 158,50 zł. Natomiast rozchody zrealizowano w łącznej kwocie 5 962 919,00 zł, tytułem spłaty wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek:

1. **przychody** na plan 6 548 955,00 zł wykonano w kwocie **6 592 158,50 zł**, tj. **100,66%** planowanej kwoty;
2. **rozchody** na plan 5 931 747,300 zł wykonano w kwocie **5 962 919,00 zł**, tj. **100,53%** planowanej kwoty na spłatę:
 - kredytów długoterminowych krajowych 6 231 747,00 zł
 - spłatę pożyczek w WFOŚ i GW w Szczecinie 272 180,00 zł

Na podstawie sprawozdania Rb-Z o stanie zobowiązań wg tytułów na koniec IV kwartału 2018 roku - Dług Gminy wyniósł 7 239 023,01 zł, co stanowi 30,82%, planowanych dochodów. Dług ten stanowią zobowiązania niewymagalne, a mianowicie:

1. pożyczki – 974.586,00 zł, tj.
 - a) **umowa nr 18/S/10/OW-OK/P z WFOŚIGW w Szczecinie 359 778,00 zł**
(z dnia 16 grudnia 2010 roku – „Budowa kanalizacji sanitarnej wraz z oczyszczalnią ścieków w miejscowości Chłopowo”)
 - b) **umowa nr 19/S/10/OA-EO/P z WFOŚIGW w Szczecinie 34 360,00 zł**
(z dnia 20 grudnia 2010 roku – „Termomodernizacja budynku Klubu Kultury w Żeńsku”)
 - c) **umowa nr 2011P0098S z WFOŚIGW w Szczecinie 16 000,00 zł**
(z dnia 9 sierpnia 2011 roku – „Budowa sieci wodociągowej przesyłowej Granowo – Sobieradz”)
 - d) **umowa nr 2011PO125S z WFOŚIGW w Szczecinie 77 000,00 zł**
(z dnia 8 września 2011 roku – „Termomodernizacja budynku administracyjnego Urzędu Gminy w Krzęcinie”)

- e) **umowa nr 2013PO268S z WFOŚiGW w Szczecinie 340 448,00 zł**
(z dnia 18 listopada 2013 roku – „Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Krzęcin”)

2. kredyt konsolidacyjny – 6 231 747,00 zł w banku krajowym, z czego:

- a) umowa nr 1/18/JST/3 - ZBS w Choszczynie 6 231 747,00 zł.

W grudniu 2018 roku zaciągnięto kredyt konsolidacyjny w kwocie 6 231 747,00 zł, którym objęto spłatę następujących zobowiązań wynikających z wcześniej zaciągniętych kredytów (kwota 5 614 539,00 zł):

3. Zobowiązania finansowe, które wykazują ekonomiczne podobieństwo do kredytu/pożyczki – 179 691,01 zł (umowa z ENEOS sp. z o.o. z/s w Poznaniu na wykonanie usługi oświetleniowej na terenie Gminy Krzęcin).

Stopień realizacji inwestycji w 2018 roku: wydatki inwestycyjne na plan 7 173 332,03 zł zrealizowano na kwotę 2 936 399,70 zł, co stanowi 40,93 % limitowanej kwoty, w tym dokonano:

- a) wydatki na zakupy inwestycyjne na kwotę 161 026,17 zł: zakup wyposażenia placu zabaw w Kaszewie (1.254,61 zł), zakup wyposażenia placu zabaw w Nowym Klukomiu (12 180,08 zł), zakup wyposażenia placu zabaw w Przybysławiu (9 848,76 zł), zakup wyposażenia placu zabaw w Rakowie (17 766,20 zł), zakup wyposażenia placu zabaw w Mielęcinie (3 549,74 zł), opracowanie dokumentacji placu zabaw (2 214,00 zł), doposażenie placu zabaw w Chłopowie (13 308,60 zł), wykonanie altany w Krzęcinie (10 187,76 zł), wykonanie siłowni plenerowej w m. Żeńsko (13 087,20 zł), zakup wyposażenia placu zabaw w m. Objezierze (15 867,00 zł), modernizacja zespołu rekreacyjno-sportowego w m. Żeńsko poprzez budowę oświetlenia solarne boisk wielofunkcyjnych (27 982,50 zł), zakup wyposażenia placu zabaw w m. Granowo (8 981,72 zł), modernizacja zespołów rekreacyjno-sportowych poprzez zakup lamp oświetleniowych – 24 798,00 zł),
- b) wydatki inwestycyjne – **2 760 373,53 zł** („Przedłużenie sieci wodociągowej do cmentarza oraz działki 422/14 w Chłopowie” (39 700,00zł); „Wykonanie odcinka rurociągu odwadniającego w m. Objezierze” (5 500,00 zł); „Budowa kanalizacji odpływowej z hydroforni w Krzęcinie” (25 333,16 zł); „Zagospodarowanie terenu przy Placu Jana Pawła II w Krzęcinie” (34 000,00 zł); „Przebudowa ulicy Ogrodowej stanowiącą drogę gminną” (1 018 956,53 zł); „ Wykonanie przebudowy ciągów pieszych położonych na działce nr 528 obręb Krzęcin oraz przebudowa drogi położonej na działce nr 561 obręb Granowo” (293 273,70 zł) „Termomodernizacja

budynku Szkoły Podstawowej, wchodzącej w skład Zespołu Szkół w Krzęcinie” (1 325 104,74 zł); „Budowa kanalizacji sanitarnej w m. Granowo” (4 298,16 zł); „Zagospodarowanie terenów nad J. Krzęcińskim” (6 150,00 zł); „Ogrodzenie placu zabaw w m. Granowo” (4 613,24 zł); „Budowa placu zabaw w m. Krzęcin”(3 444,00 zł),

- c) wydatki inwestycyjne w formie udzielonej dotacji celowej z budżetu na dofinansowanie kosztów zakupów inwestycyjnych – wydatkowano **15 000,00 zł**.

W 2018 roku realizowano programy finansowane z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej, w tym:

- a) „Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej, wchodzącej w skład Zespołu w Krzęcinie wraz z wykorzystaniem OZE” – wartość projektu: 2 989 281,97 zł,
b) „Budowa kanalizacji sanitarnej w m. Granowo” – wartość projektu: 2 478 140,00 zł.

W 2018 roku realizowano projekt pn. „Nowoczesna Szkoła-kompetentny uczeń” przy współfinansowaniu ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej na plan 520 206,00 zł wykonano na kwotę 513 389,61 zł, tj. 98,69% planu.

Udzielono dotacji z budżetu Gminy ogółem na kwotę 886 528,25 zł, tj. w 88,81% limitowanej kwoty (998 242,25 zł), w tym:

- a) dotacje podmiotowe – na plan 796 214,00 zł udzielono dotacje z budżetu w kwocie 684 500,00 zł, co stanowi 85,97% planu dla jednostek sektora finansów publicznych (Gminne Centrum Kultury w Krzęcinie).
b) dotacje celowe – na plan 202 028,25 zł udzielono 202 028,25 zł, co stanowi 100,00% planu, w tym: dla jednostek sektora finansów publicznych (Gminne Centrum Kultury w Krzęcinie) – 97 028,25 zł i dla jednostek spoza sektora finansów publicznych (kluby sportowe, stowarzyszenia z terenu Gminy oraz parafie) – 105 000,00 zł.

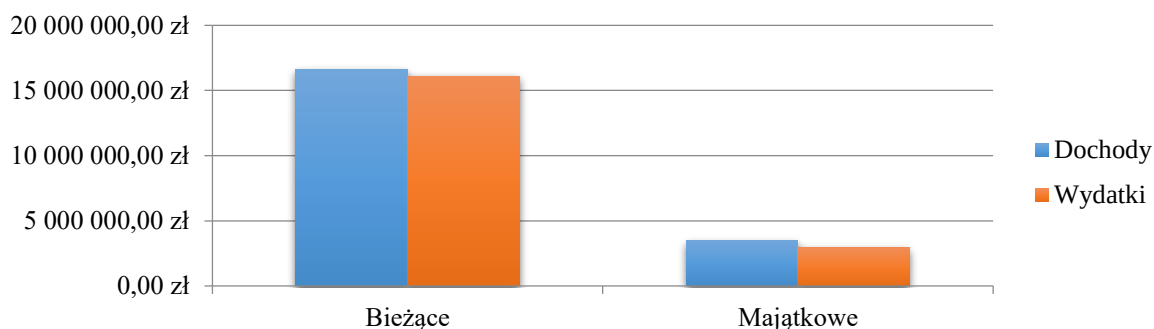
Wykonanie budżetu Gminy Krzęcin za 2018 rok przedstawia się następująco:

LP.		PLAN w złotych	WYKONANIE w złotych	%
1.	DOCHODY ogółem	23 491 464,44	20 087 129,29	85,51
1.1.	dochody bieżące	18 060 807,75	16 605 414,34	91,94
1.2.	dochody majątkowe	5 430 656,69	3 481 714,95	64,11
2.	WYDATKI ogółem	24 108 672,44	19 020 950,04	78,90

2.1	wydatki bieżące	16 935 340,41	16 084 550,34	94,98
2.2	wydatki majątkowe	7 173 332,03	2 936 399,70	40,93
3.	WYNIK BUDŻETU	-317 208,00	1 066 179,25	
4.	PRZYCHODY ogółem:	813 588,00	6 592 158,50	810,26
	w tym: zaciągnięcie długu zwrotnego	496 380,00	6 231 747,00	1 255,44
	wolne środki i nadwyżka	317 208,00	360 411,50	113,62
5.	ROZCHODY ogółem:	496 380,00	5 962 919,00	1 201,28
	w tym: spłata długu zwrotnego	496 380,00	5 962 919,00	1 201,28
6.	KWOTA DŁUGU	6 970 195,02	7 239 023,01	103,86

Tabela 6. Wykonanie budżetu

Źródło: Opracowanie własne

Wykres 3. Struktura dochodów w finansowaniu wydatków (wykonanie za 2018 rok)

Źródło: Opracowanie własne

W dniu 29 czerwca 2018r. opublikowano w Dzienniku Ustaw - Ustawę z dnia 7 czerwca 2018 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 1276), zwaną dalej „Ustawą”. Wyżej wskazana Ustawa zmieniła definicję elektrowni wiatrowej z mocą wsteczną tj. od dnia 1 stycznia 2018 r., co wpłynęło bezpośrednio i retroaktywnie na zmianę od tej daty zasad i wysokości opodatkowania elektrowni wiatrowych podatkiem od nieruchomości, stanowiącym dochód własny gmin.

Co istotne, ww. zmianę należy oceniać jako niekorzystną dla gminy, tj. wpływającą na znaczne obniżenie wysokości ww. podatku. Ponadto konsekwencją wprowadzenia ww. zmiany (w trakcie roku podatkowego) jest konieczność zwrotu przez Gminę Krzęcin na rzecz przedsiębiorców prowadzących elektrownie wiatrowe (podatników) części nadpłaconego

podatku od nieruchomości (wskutek działania mocy wstecznej ww. Ustawy) wraz z należnymi odsetkami liczonymi jak od zaległości podatkowych, co w przypadku Gminy Krzęcin stanowiło znaczne uszczuplenie budżetu Gminy na 2018 rok tj. o kwotę **1 040 793,00 zł.** (Po ogłoszeniu upadłości oraz zmianie właściciela fermy wiatrowej w Słonicach i naliczeniu podatku dla nowego właściciela wg obowiązujących przepisów kwota ta została wyniosła ostatecznie **1 678 521,00zł.**) Radykalnie tym samym obniżono dochody samorządu, co bez wątpienia wpłynęło na bieżącą działalność gminy, w tym utrudniło dokonywanie wydatków np. na podjęte przez Gminę inwestycje oraz realizację zaplanowanych wydatków bieżących.

2. Gospodarka nieruchomościami

LP.	Wyszczególnienie /nazwa /	Powierzchnia w m²	Wartość w zł	Charakterystyka
1.	Drogi gminne	1 999 283 z tego: 91 183 rogi w sąsiedztwie zabudowań, 1 9081 00 drogi w sąsiedztwie gruntów rolnych	2 601 744,39	Do grupy tej wchodzi wszystkie drogi kategorii gminne utwardzone i nieutwardzone. W roku 2018 Gmina nabyła od AWRSP działki stanowiące drogi oznaczone nr 561, 570 oraz 573 w Granowie oraz 528 w Krzęcinie
2.	Tereny zieleni /urządzonej i nieurządzonej/	26 200	53 724,00	Park wiejski w Słonicach, staw wiejski w Żeńsku i w Granowie
3.	Użytki kopalne	70 000	62 685,00	Użytki kopalne występujące na terenie gminy
4.	Cmentarze komunalne	54 800	505 146,00	Cmentarze w następujących miejscowościach: Chłopowo, Granowo, Krzęcin, Żeńsko, Objezierze i Rakowo.
5.	Boiska sportowe i place zabaw	110 600	754 909,14	Krzęcin, Kaszewo, Granowo, Żeńsko, Objezierze

				i Rakowo, Mielęcín i Przybysław
6.	Grunty przekazane w użytkowanie wieczyste	31 070	481 319,00	Gminna Spółdzielnia „SCH”. Zachodniopomorski Bank Spółdzielczy, PHU „ELDOM” A. Bandrowski J. Strzelecki, oraz 7 osób fizycznych
7.	Pozostałe grunty	166 246	1 609 529,58	W roku 2018 gmina sprzedał cztery nieruchomości w tym dz. 287/10 w Krzęcinie pod budowę budynku mieszkalny oraz trzy nieruchomości rolne w Żeńsku, Granowie i Chłopowie
8.	Rowy	106 186	318 558,00	
Razem nieruchomości gruntowe		2 564 385	6 387 615,11	

Tabela 7. Wartość nieruchomości gruntowych
Źródło: Opracowanie własne

LP.	Wyszczególnienie /nazwa/	Pow. w m ²	Wartość w zł	Charakterystyka
1.	Wodociągi wiejskie wraz ze stacjami uzdatniania wody	12 000	1 523 749,19	Miejscowości: Chłopowo, Żeńsko, Objezierze, Krzęcin, Granowo, Słonice i Nowy Klukom oraz Sobieradz
2.	Gminne wysypisko odpadów	68 600	172 432,89	W roku 2017 zrekultywowano wysypisko w Objezierzu za łączną kwotę: 90.132,89 zł.
3	Kanalizacja wraz z oczyszczalnią ścieków w Chłopowie	oczyszczalnia Q40m3	4 013 457,31	

		kanalizacja grawitacyjna- 4132 mb kanalizacja tłoczna 1327 mb		
4	Kanalizacja miejscowości Krzęcin	grawitacja 4 132mb, tłoczny 3453,68 mb	2 591 548,57	
5.	Budowa sieci wodociągowej ul. Wodna w Chłopowie	262 mb	62 595,48	
6	Budowa sieci wodociągowej ul. Łąkowa w Chłopowie	243,80	39 435,94	
7	Budowa sieci wodociągowej rozdzielczej Krzęcin – kol. Sobolewo, Sierosławiec, Boguszyce	3543 mb	197 844,95	
Razem		x	8 601 064,33	x

Tabela 8. Mienie komunalne - infrastruktura techniczna służąca realizacji zadań własnych Gminy
Źródło: Opracowanie własne

LP.	Wyszczególnienie /nazwa /	Szt.	Wartość w zł	Charakterystyka
1.	Pracownie komputerowe	8	150 750,00	Szkoły Podstawowe w Krzęcinie i w Granowie oraz Gimnazjum w Krzęcinie.
2.	Wyposażenie Urzędu Gminy w zestawy komputerowe	10 zestawów	61 637,00	
3.	Środki transportowe	13	626 277,00	Łącznie z OSP
4.	Samochody Urzędu Gminy	4	197 989,00	

5.	Zakup autobusu AUTOSAN	1	431 607,00	Zakupiono autobus z przeznaczeniem do przewozu osób niepełnosprawnych
6.	Środowiskowy Dom Samopomocy w Krzęcinie	618,89 m2	1 083 609,00	W tym Gminne Centrum Kultury – 149,38 m2 o wartości: 261.547,95 zł
7.	Rurociąg tłoczny łączący dwa zbiorniki wyrównawcze przy ul. Pogodnej 2 w Krzęcinie	175 mb	14 400,00	Rurociąg tłoczny kanalizacyjny łączący zbiornik przy ul. Pogodnej ze zbiornikiem przy ul. Kwiatowej.
8.	Agregat prądotwórczy z modułem spawalniczym	1	11 993,12	Zakupiono na potrzeby zarządzania kryzysowego
9.	Zakup autobusu Autosan typ AL9.M02-V02	1	510 450,00	Zakupiono autobus min. z przeznaczeniem do przewozu osób niepełnosprawnych
10.	Sprzęt nagłaśniający mikser Yamaha	1	6 650,00	Zakupiono na potrzeby Gminy
11	Zakup Mikrobusu m-ki WOLSVAGEN	1	149 199,00	Zakupiono na potrzeby OPS
12	Zakup traktora ogrodowego Husqvarna CT-154	1	10 600,00	Zakupiono na potrzeby Gminy
13	Zakup namiotu UNICO	1	3 696,92	Zakupiono w 2017r. na potrzeby sołectwa Przybysław
14	Zakup traktora Viking MT 5112Z	1	16 990,00	Zakupiono w 2017r. na potrzeby Gminy (Zespół Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska)
Razem		x	3 275 848,04	x

Tabela 9. Pozostałe składniki mienia komunalnego

Źródło: Opracowanie własne

Lp.	Nazwa inwestycji	Koszt całkowity (zł)	Dofinansowanie (zł)
1.	Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej wchodzącej w skład	3 179 550,00	2 691 012,00

	Zespołu Szkół w Krzęcinie wraz z wykorzystaniem OZE		
2.	Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Granowo	2 456 000	1 562 505,95
3.	Przebudowa ulicy Ogrodowej w Krzęcinie	1 078 445,00	539 222,00
4.	Przebudowa chodników ul. Mieszka I-go w Krzęcinie oraz przebudowa ul. Osiedlowej w Granowie	288 353,00	230 683,00
5.	Budowa oświetlenia solarnego przy zespole rekreacyjno-sportowym w Żeńsku	27 798,00	15 000,00
6.	Doposażenie placu zabaw w Chłopowie w ramach grantu sołeckiego	10 060,00	10 000,00

Tabela 10. Wykaz inwestycji Gminy Krzęcin w 2018 roku

Źródło: Opracowanie własne

Obrót nieruchomościami w roku 2018 ilustrują tabele:

L.p.	Rodzaj nieruchomości (nr działki , położenie)	Powierzchnia (w ha)	Wartość nabywanej nieruchomości (w zł)
1	Dz. nr 528 położona w Krzęcinie nabyta nieodpłatnie od KOWR	1,1424	132 320
2.	Dz. nr 561 położona w Granowie nabyta nieodpłatnie od KOWR	0,1997	23 150
3.	Dz. nr 570 położona w Granowie nabyta nieodpłatnie od KOWR	0,1015	11 800
4.	Dz. nr 573 położona w Granowie nabyta nieodpłatnie od KOWR	0,0347	4 100

Tabela 11. Nabycie nieruchomości

Źródło: Opracowanie własne

L.p.	Rodzaj nieruchomości (nr działki położenie)	Przekazanie nieodpłatne (w ha)	Sprzedaż aktem notarialnym (w ha)	Przekazanie w użytkowanie wieczyste (w ha)	Wartość (w zł)
1.	Dz. nr 367 położona w Żeńsku	-	0,30	–	10 500
2.	Dz. nr 298 położona w Granowie	-	1,81	–	59 476
3.	Dz. nr 78 położona w Chłopowie	-	0,23	–	20 000
4.	Dz. nr 287/10 położona w Krzęcinie	-	0,0934	–	34 389,57

Tabela 12. Sprzedaż i przekazanie nieruchomości

Źródło: Opracowanie własne

3. Rolnictwo

Rolnicza przestrzeń produkcyjna zajmuje 9,38 tys. hektarów, tj. 66,8 % obszaru gminy. Wartość gleb w gminie nie jest najlepsza: 14,65 % stanowią grunty klas III, 29,6 % grunty klas IV, 5,87% grunty klasy V i 6,12% grunty klasy VI. W przewadze są to grunty orne, które stanowią 59% użytków rolnych. Część gruntów z racji niekorzystnego układu czynników geologicznych wymaga ograniczenia intensyfikacji produkcji rolniczej.

Liczba indywidualnych gospodarstw rolnych	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Do 5 ha powierzchni	225	231	236	230	237	241
Powierzchnia 5 - 10 ha	60	57	59	56	58	55
Powierzchnia 10 - 50 ha	38	38	36	38	33	35
Powierzchnia powyżej 50 ha	89	94	97	99	98	99

Tabela 13. Struktura gospodarstw rolnych w Gminie Krzęcin w latach 2013 – 2018
(liczba indywidualnych gospodarstw rolnych).

Źródło: Opracowanie własne

Jak wynika z tabeli, w Gminie Krzęcin na przestrzeni ostatnich lat wzrasta liczba gospodarstw (między 2013 a 2018 r. o 16). Najwięcej jest gospodarstw do 5 ha - w 2013 r. stanowiły one 54,6% wszystkich gospodarstw. Znacząco przybyło także wielkoobszarowych,

przemysłowych gospodarstw powyżej 50 ha - wzrost o 10 (2 punkty procentowe), zaś o 5 spadła liczba gospodarstw o powierzchni 5 - 10 ha (w 2014 r. - 12,8%). W niewielkim stopniu, bo tylko o 3 gospodarstwa spadła liczba gospodarstw o powierzchni 10 - 50 ha.

W zakresie rozwoju gospodarczego gminy sytuacja w rolnictwie wydaje się silnie zróżnicowana. Z jednej strony wzrasta udział gospodarstw największych, najczęściej monokulturowych i produkujących na eksport, z drugiej zaś strony wzrasta liczba gospodarstw najmniejszych. Nie jest to pozytywny trend, gdyż - jak oceniają eksperci - tylko gospodarstwa o powierzchni ponad 10 ha mogą stanowić podstawowe źródło dochodu rodziny. Pozytywnym jest fakt, iż tylko w niewielkim stopniu spadła liczba gospodarstw posiadających od 10 do 50 ha ziemi.

4. Gospodarka komunalna i ochrona środowiska

Zadania z zakresu gospodarki komunalnej i ochrony środowiska na terenie Gminy Krzęcin realizuje Zespół Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska w Krzęcinie. Historia jednostki sięga do 1995 roku, w którym zgodnie z uchwałą NR VI/46/95 Rady Gminy w Krzęcinie z dnia 27 kwietnia 1995 r. utworzono Zespół Ekonomiczny Szkół i Gospodarki Mieszkaniowej w Krzęcinie jako jednostkę Gminy prawnie wyodrębnioną. W grudniu 1995 roku zgodnie uchwałą nr XI/70/95 Rady Gminy w Krzęcinie przyjęto zmianę nazwy z Zespół Ekonomiczny Szkół i Gospodarki Mieszkaniowej w Krzęcinie na Zespół Obsługi Szkół i Gospodarki Mieszkaniowej w Krzęcinie, który zgodnie z zadaniami statutowymi powołany został do obsługi finansowo-księgowej publicznych szkół podstawowych oraz gospodarki zasobami mieszkaniowymi. 28 marca 2003 r. zgodnie z uchwałą nr V/27/2003 Rady Gminy w Krzęcinie przekształcono Zespół Obsługi Szkół i Gospodarki Mieszkaniowej na jednostkę budżetową o nazwie Zespół Obsługi Szkół, Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska w Krzęcinie, która następnie 12 stycznia 2006 roku ostatecznie została przekształcona uchwałą nr XXXI/157/2006 Rady Gminy Krzęcin na Zespół Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska w Krzęcinie (w skrócie- ZGKiOŚ), który funkcjonuje do dziś. W 2018 roku w ZGKiOŚ zatrudnionych było 24 osoby, w tym 5 osób na umowę zlecenie. Dodatkowo 2 osoby odbywały staż, a także 9 osób wykonywało prace społecznie użyteczne. Zgodnie z przyjętym statutem ZGKiOŚ realizuje zadania z zakresu gospodarki komunalnej i ochrony środowiska oraz zapewnia obsługę finansowo- księgową. Jednymi z głównych, ale nie jedynych zadań jednostki jest organizacja zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków, utrzymanie czystości i porządku

na terenie Gminy Krzęcin, administrowanie zasobem mieszkań socjalnych, a także organizacją dowożenia uczniów do szkół.

Utrzymanie czystości i porządku

Wykaz nieruchomości na terenie Gminy Krzęcin, których utrzymanie
w czystości i porządku wchodzi w zakres zadań
Zespołu Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska w Krzęcinie

MIEJSCOWOŚĆ KRZĘCIN

Lp.	Opis	Nr działki	Powierzchnia	Właściciel	Uwagi
1.	Plac Jana Pawła II	161, 162/1	0,07 ha	Gmina Krzęcin	
2.	Amfiteatr	cz. dz. nr 110	0,50 ha	Gmina Krzęcin	
3.	Park podworski nad Jeziorom Krzęcińskim	30/2	1,85 ha	Nadleśnictwo Choszczno	W użytkowaniu przez Gminę
4.	Brzeg Jeziora Krzęcińskiego od strony amfiteatru	cz.dz. nr 110 i 391	0,30 ha	Gmina Krzęcin, Skarb Państwa	Użytkownik PZW
5.	Plaża nad Jeziorom Czystym	cz. dz. nr 414	0,50 ha	Skarb Państwa	Użytkownik PZW
6.	Pole namiotowe nad Jeziorom Czystym	Cz. Dz. 392	0,50 ha	Nadleśnictwo Choszczno	Użytkownik Gmina Krzęcin
7.	Cmentarz komunalny	212	1,23 ha	Gmina Krzęcin	
8.	Kort przy ul. Kwiatowej	529	0,10 ha	Gmina Krzęcin	
9.	4 Działki przy ul. Kwiatowej	287/8- 11	0,4 ha	Gmina Krzęcin	Przeznaczone do sprzedaży
10.	Zieleń urządzona przy ul. Pogodnej	271/4	0,098 ha	Gmina Krzęcin	

11.	Plac zabaw przy ul. Mieszka I	542/1	0,86 ha	ANR	Użytkownik Gmina Krzęcin
12.	Hydrofornia	448	0,22 ha	Gmina Krzęcin	
13.	Miejsce zbiorki odpadów segregowanych przy ul. Pogodnej k/sklepu	Cz. dz. nr 447	0,02 ha	Gmina	Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska”
14.	Miejsce zbiorki odpadów segregowanych przy ul. Niepodległości k/sklepu	Cz. dz. nr 171	0,02 ha	Starostwo Powiatowe	Użytk. Powiatowy Zarząd Dróg
15.	Miejsce zbiorki odpadów segregowanych przy ul. Mieszka I/na parkingu przed restauracją	188/2	0,06 ha	Gmina Krzęcin	
16.	ul. Kwiatowa (jezdnia)	467	0,55 ha	Gmina Krzęcin	
17.	ul. Spokojna (jezdnia)	496 i 495	0,06 ha	Gmina Krzęcin	
18.	ul. Piaskowa (jezdnia)	466	0,04 ha	Gmina Krzęcin	
19.	ul. Ogrodowa (jezdnia)	249	1,24 ha	Gmina Krzęcin	
20.	ul. Miodowa (jezdnia)	465	0,12 ha	Gmina Krzęcin	
21.	ul. Jeziorna (jezdnia)	172	0,27 ha	Gmina Krzęcin	
22.	ul. Tylna (jezdnia)			Gmina Krzęcin	
23.	ul. Bosmańska (jezdnia)			Gmina Krzęcin	
24.	Głaz			Nadleśnictwo Choszczno	

Tabela 14. Wykaz nieruchomości na terenie miejscowości Krzęcin

Źródło: Opracowanie własne

MIEJSCOWOŚĆ GRANOWO

Lp.	Opis	Nr działki	Powierzchnia	Właściciel	Uwagi
1.	Plac zabaw przy ul. Wesołej	cz. dz. nr 409/2	0,03 ha	Gmina Krzęcin	
2.	Plac zabaw przy ul. Osiedlowej	cz. dz. 562/2	0,03 ha	ANR	Użytkownik Gmina Krzęcin
3.	Miejsce zbiórki odpadów segregowanych na ul. Szerokiej	cz. dz. nr 411/1	0,02 ha	Starostwo Powiatowe	Użytk. Powiatowy Zarząd Dróg
4.	Miejsce zbiórki odpadów segregowanych na ul. Wesołej	cz. dz. nr 409/2	0,02 ha	Gmina Krzęcin	
5.	Miejsce zbiórki odpadów segregowanych na ul. Zakładowej	cz. dz. nr 562/2	0,02 ha	ANR	Użytk. Powiatowy Zarząd Dróg
6.	Cmentarz komunalny	52	0,82 ha	Gmina Krzęcin	
7.	Hydrofornia	291, 283/2	0,17 ha	Gmina Krzęcin	
8.	2 Przystanki PKS na ul. Szerokiej	cz. dz. nr 411/1	0,02 ha	Starostwo Powiatowe	Użyt. Pow. Zarząd dróg
9.	Ul. Wesoła (jezdnia)	cz. dz. nr 409/2	0,6 ha	Gmina Krzęcin	
10.	Ul. Zakładowa (jezdnia)	399	0,20 ha	Gmina Krzęcin	
11.	Ul. Osiedlowa (jezdnia)	524/5	0,21 ha	ANR	Użytkownik Gmina Krzęcin
12.	Ul. Boczna (jezdnia)	Cz. dz. nr 409/2	0,38 ha	Gmina Krzęcin	

Tabela 15. Wykaz nieruchomości na terenie miejscowości Granowo
Źródło: Opracowanie własne

MIEJSCOWOŚĆ CHŁOPOWO

Lp.	Opis	Nr działki	Powierzchnia	Właściciel	Uwagi
1.	Plaża na ul. Wodnej	cz. dz. nr 756	0,10 ha	Skarb Państwa	Użytk. PZW
2.	Cmentarz	716	1,00 ha	Gmina Krzęcin	
3.	Plac w środku wsi z przystankiem PKS	159/1	0,03 ha	Gmina Krzęcin	
4.	Przystanek PKS ul. Bukowa	Cz. dz. nr 656	0,02 ha	Starostwo Powiatowe	Pow. Zarząd Dróg
5.	Miejsce zbiórki odpadów segregowanych (1) na ul. Głównej	cz. dz. nr 106/1	0,04 ha	Starostwo Powiatowe	Pow. Zarząd Dróg
6.	Miejsce zbiórki odpadów segregowanych (2) na ul. Głównej	cz. dz. nr 1122	0,04 ha	Starostwo Powiatowe	Pow. Zarząd Dróg
7.	Hydrofornia	477/3	0,1 ha	Gmina Krzęcin	
8.	ul. Wodna (jezdnia)	59	0,31 ha	Gmina Krzęcin	
9.	ul. Łąkowa (jezdnia)	125 i 136	0,37 ha	Gmina Krzęcin	
10.	Znak graniczny	Do Rębusza		Starostwo Powiatowe	Pow. Zarząd Dróg
11.	Znak graniczny	Do Strzelec		Starostwo Powiatowe	Pow. Zarząd Dróg

Tabela 16. Wykaz nieruchomości na terenie miejscowości Chłopowo
Źródło: Opracowanie własne

MIEJSCOWOŚĆ OBJEZIERZE

Lp.	Opis	Nr działki	Powierzchnia	Właściciel	Uwagi
1.	Plac zabaw				
2.	Plaża nad jeziorem Bukowskim	cz. dz. nr 84	0,06 ha	Skarb Państwa	Użytkownik Gosp. Rybackie Miedwie
3.	Przystanek PKS	cz. dz. nr 142	0,02 ha	Starostwo powiatowe	Użytk. Pow. Zarząd Dróg
4.	Cmentarz komunalny	37	0,44	Gmina Krzęcin	
5.	Hydrofornia	31/3, 31/4	0,25 ha	Gmina Krzęcin	
6.	Miejsce zbiórki odpadów segregowanych	cz. dz. nr 142	0,02 ha	Starostwo powiatowe	Użytk. Pow. Zarząd Dróg
7.	Działka na zespół rekreacyjno-sportowy	Cz. dz nr 341/1	0,04 ha	Gmina Krzęcin	

Tabela 17. Wykaz nieruchomości na terenie miejscowości Objezierze

Źródło: Opracowanie własne

MIEJSCOWOŚĆ ŻEŃSKO

Lp.	Opis	Nr działki	Powierzchnia	Właściciel	Uwagi
1.	Wiejski stawek i jego otoczenie	176 i cz. dz. nr 165/2	0,55 ha	Gmina Krzęcin	
2.	Boisko we wsi przy byłej szkole	169/2	0,38 ha	Gmina Krzęcin	
4.	3 przystanki PKS	cz. dz. nr 41/2 i 309	0,05 ha	Starostwo powiatowe	Użytk. Pow. zarząd Dróg
5.	Cmentarz komunalny	268/1	0,55 ha	Gmina Krzęcin	

6.	Hydrofornia	223/2	0,22 ha	Gmina Krzęcin	
7.	Miejsce zbiórki odpadów segregowanych	cz. dz. 41/2	0,02 ha	Starostwo powiatowe	Użytk. Pow. Zarząd Dróg
8.	Plaża przy Jeziorze Żeńskim	217/6	2,07 ha	Gmina Krzęcin	
9.	Znak graniczny	Do Choszczna		Starostwo powiatowe	Użytk. Pow. Zarząd Dróg

Tabela 18. Wykaz nieruchomości na terenie miejscowości Żeńsko
Źródło: Opracowanie własne

MIEJSCOWOŚĆ RAKOWO

Lp.	Opis	Nr działki	Powierzchnia	Właściciel	Uwagi
1.	Plac zabaw	67/11	0,04 ha	Gmina Krzęcin	
2.	Plaża i pole namiotowe nad Jeziorem Rakowo	cz. dz. nr 84 i dz. nr 64/4, 64/5	1,00 ha	ANR	Jest wniosek Gminy o przejęcie
3.	Działka pod zespół rekreacyjno-sportowy	19/2	2,99 ha	Gmina Krzęcin	
4.	Cmentarz komunalny	75/2	0,35 ha	Gmina Krzęcin	
5.	Przystanek PKS	cz.dz. nr 4	0,02 ha	Starostwo Powiatowe	Użytk. Pow. Zarząd Dróg
6.	Miejsce zbiórki odpadów segregowanych	cz. dz. nr 12/1	0,02 ha	ANR	
7.	Znak graniczny	Do Zieleniewa		Starostwo powiatowe	Użytk. Pow. Zarząd Dróg

Tabela 19. Wykaz nieruchomości na terenie miejscowości Rakowo
Źródło: Opracowanie własne

MIEJSCOWOŚĆ KASZEWO

Lp.	Opis	Nr działki	Powierzchnia	Właściciel	Uwagi
1.	Plac zabaw	cz. dz. nr 84	0,02 ha	ANR	
2.	Przystanki PKS	cz. dz. nr 4	0,05 ha	Skarb państwa	Użytk. Woj. Zarząd Dróg
3.	Miejsce zbiórki odpadów segregowanych przy przystanku PKS	Cz. dz. nr 48	0,02 ha	Właściciel prywatny	Użytkownik Gmina Krzęcin
4.	Projektowany przystanek dla dojeżdżających do szkoły	cz. dz. 5/12	0,03 ha	Właściciel prywatny	Po zakupie od właściciela

Tabela 20. Wykaz nieruchomości na terenie miejscowości Kaszewo

Źródło: Opracowanie własne

MIEJSCOWOŚĆ MIEŁĘCIN

Lp.	Opis	Nr działki	Powierzchnia	Właściciel	Uwagi
1.	Przystanek PKS	cz. dz. nr 31	0,02 ha	Starostwo Powiatowe	Użytk. Pow. Zarząd Dróg
2.	Miejsce zbiórki odpadów segregowanych	cz. dz. nr 54	0,02 ha	Spółdzielnia Mieszkaniowa „Miełęcin”	

Tabela 21. Wykaz nieruchomości na terenie miejscowości Miełęcin

Źródło: Opracowanie własne

MIEJSCOWOŚĆ PRZYBYSŁAW

Lp.	Opis	Nr działki	Powierzchnia	Właściciel	Uwagi
1.	Przystanek PKS	cz. dz. nr 8/1	0,02 ha	Starostwo powiatowe	Użytk. Pow. Zarząd Dróg
2.	Boisko za sklepem	11/8	2,76 ha	Gmina Krzęcin	
3.	Miejsce zbiórki odpadów segregowanych	cz. dz. nr 8/1	0,02 ha	Starostwo powiatowe	Użytk. Pow. Zarząd Dróg
4.	Cmentarz polniemiecki przy sklepie	14	0,14 ha	Gmina Krzęcin	

Tabela 22. Wykaz nieruchomości na terenie miejscowości Przybysław
Źródło: Opracowanie własne

MIEJSCOWOŚĆ SŁONICE

Lp.	Opis	Nr działki	Powierzchnia	Właściciel	Uwagi
1.	Przystanek PKS	cz. dz. nr 64/2	0,02 ha	Starostwo powiatowe	Użytk. Pow. Zarząd Dróg
2.	Miejsce zbiórki odpadów segregowanych	cz. dz. nr 64/2	0,02 ha	Starostwo powiatowe	Użytk. Pow. Zarząd Dróg

Tabela 23. Wykaz nieruchomości na terenie miejscowości Słonice
Źródło: Opracowanie własne

MIEJSCOWOŚĆ SOBIERADZ

Lp.	Opis	Nr działki	Powierzchnia	Właściciel	Uwagi
1.	Przystanek PKS	cz. dz. nr 411/1	0,02 ha	Starostwo powiatowe	Użytk. Pow. Zarząd Dróg
2.	Miejsce zbiórki odpadów segregowanych	Cz. dz. nr 38	0,02 ha	Gmina Krzęcin	
3.	Znak graniczny	Do Przekolna		Starostwo Powiatowe	Użyt. Pow. Zarząd dróg

Tabela 24. Wykaz nieruchomości na terenie miejscowości Sobieradz
Źródło: Opracowanie własne

MIEJSCOWOŚĆ NOWY KLUKOM

Lp.	Opis	Nr działki	Powierzchnia	Właściciel	Uwagi
1.	Przystanek PKS	cz. dz. nr 48	0,02 ha	Starostwo powiatowe	Użytk. Pow. Zarząd Dróg
2.	Miejsce zbiórki odpadów segregowanych	Cz. dz. nr 48	0,02 ha	Starostwo powiatowe	Użytk. Pow. Zarząd Dróg
3.	Plac zabaw	Cz. dz. nr 55/3	0,04 ha	Gmina Krzęcin	

Tabela 25. Wykaz nieruchomości na terenie miejscowości Nowy Klukom
Źródło: Opracowanie własne

Niniejszy wykaz stanowi załącznik Nr 1 do zarządzenia Nr 103/2009 Wójta Gminy Krzęcin z dnia 16 października 2009 r. w sprawie zadań Zespołu Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska w Krzęcinie w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Krzęcin.

Prace społecznie użyteczne i staże

W 2018 roku w ZGKiOŚ prace społecznie użyteczne wykonywało 9 osób, a staż odbywały 2 osoby. Przed przystąpieniem do pracy, osoby te uczestniczyły w szkoleniu bhp i wyposażone zostały w środki ochrony indywidualnej. Osoby zatrudnione w ramach prac społecznie użytecznych i staży wykonywały prace porządkowe na terenie Gminy Krzęcin.

Wodociągi i kanalizacja

Zadania własne gminy w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków realizuje Zespół Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska w Krzęcinie, który jest jednostką budżetową gminy.

Woda, która każdego dnia trafia do mieszkańców za pośrednictwem sieci wodociągowej o łącznej długości 33,4 km, pochodzi z 9 studni i 5 stacji uzdatniania wody znajdujących się w Chłopowie, Granowie, Krzęcinie, Objezierzu i Żeńsku. Największa z nich usytuowana jest w miejscowości Objezierze i dostarcza wodę przydatną do spożycia, nie tylko mieszkańcom Objezierza, ale także mieszkańcom sołectw Nowy Klukom i Słonice.

W 2018 roku największą zrealizowaną inwestycją dotyczącą gminnej sieci wodociągowej był zakup mieszacza wodno-powietrznego (inaczej zbiornik aeracyjny) do hydroforni w Granowie. Koszt inwestycji wyniósł 8 452, 56 zł. Wymiana mieszacza pozwoliła na redukcję strat wody, a także uzyskanie lepszej jakości wody do spożycia. Dodatkowo, zakupiono niezbędne materiały wykorzystane w celu usunięcia powstałych awarii i uszkodzeń infrastruktury wodociągowej, których ogólny koszt wyniósł 7 603,79 zł. Niewątpliwie wiele awarii sieci wodociągowej w Sołectwie Granowo, swoją genezę i jedną z głównych przyczyn znalazło w budowie sieci kanalizacji sanitarnej w tejże miejscowości. Częste kolizje z siecią wodociągową spowodowane głównie brakiem rzetelnej dokumentacji sieci, doprowadziły do znacznego pogorszenia się jakości wody oraz potrzeby zwiększenia częstotliwości badań kontrolnych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Choszczynie oraz przez Przedsiębiorstwo Usług Wodnych i Sanitarnych Sp. z o.o.

w Nowogardzie. Monitoring jakości wody jest kluczowym elementem procesu uzdatniania wody, a jego regularne stosowanie pozwala na utrzymanie prawidłowej jakości wody i zapobieganiu wszelkim nieprawidłowościom. Każdego dnia z uzdatnionej wody korzystają mieszkańcy gminy, dlatego przydatność wody do spożycia jest sprawą priorytetową. Pogorszenie się jakości wody nie tylko generuje koszty związane z monitoringiem wody, ale również są to wydatki związane z potrzebą zakupu zwiększonej ilości podchlorynu sodu. W 2018 roku był to koszt w kwocie 423,12 zł.

Zgodnie z ustalonym harmonogramem badań, regularnie wykonywane są monitoringi kontrolne wody oraz działania mające na celu poprawę jakości uzdatnianej wody. Warto podkreślić, że infrastruktura wodociągowa wymaga ciągłych prac inwestycyjnych i konserwacyjnych. W 2018 r. wykonano prace konserwacyjne, tj. odnowienie powłoki lakierniczej zbiorników, a także odnowienie powłoki lakierniczej na obudowach studni, które znajdują się na hydroforniach. Wykonanie tego typu prac konserwacyjnych związane jest nie tylko z wysokimi kosztami finansowymi, ponieważ do ich przeprowadzenia użyto profesjonalnych farb, które zapewnią odpowiedni poziom zabezpieczenia i ochrony przed złymi warunkami atmosferycznymi, ale także dużym nakładem czasowym, gdyż wykonanie odnowy lakierniczej to zadanie długotrwałe i pracochłonne. Podobnie zresztą jak przy wymianie mieszacza wodno-powietrznego. Sam zakup tej części, to nie jedyny nakład. Pracownicy ZGKiOŚ przez kilka dni dostosowywali już istniejącą instalację do prawidłowego montażu mieszacza. Rok 2018 to także wymiana hydrantów w Chłopowie i Żeńsku, oraz zakup i montaż siatki ogrodzeniowej na hydroforni w Krzęcinie i Żeńsku.

Sieć kanalizacji sanitarnej na terenie gminy wynosi 25,4 km długości. W 2018 roku jej długość uległa zwiększeniu dzięki budowie sieci kanalizacji sanitarnej w Granowie, która niewątpliwie stanowiła najważniejszą i największą inwestycję w 2018 roku, dotyczącą zbiorowego odprowadzania ścieków od mieszkańców gminy. Całkowity koszt tej inwestycji wyniósł 2 456 000,00 zł (uzyskano wsparcie finansowe z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2014-2020 w kwocie 1 562 505,95 zł). Pozostałymi, ale równie ważnymi przedsięwzięciami było m.in. usunięcie poważnej awarii na oczyszczalni ścieków w Chłopowie. Wykonany remont układu dyfuzorów napowietrzających na oczyszczalni w Chłopowie został sfinansowany ze środków własnych i wyniósł 17 466, 00 zł. Pozostałe wydatki dotyczyły m. in. zakupu dwóch pomp „Feka” (1 660,50 zł), zakupu dmuchawy na oczyszczalnię w Chłopowie (4 100,00 zł), wyłącznika różnicowoprądowego (508,40 zł), pompy (692,00 zł) oraz innych materiałów niezbędnych do

naprawy i usuwania bieżących awarii. Nakłady finansowe nie są jedynym wydatkiem, który należy wziąć pod uwagę przy usuwaniu awarii sieci kanalizacyjnej. Przy każdej z nich pracownicy ZGKiOŚ pracują nieustannie przez wiele godzin, aby przywrócić ciągłość nie tylko w odprowadzaniu ścieków i prawidłowym działaniu urządzeń na przepompowniach, dotyczy to również awarii powstałych na sieci wodociągowej i ciągłości dostarczania wody przydatnej do spożycia.

Cmentarze komunalne

Administracja cmentarzami komunalnymi w imieniu Gminy sprawowana jest od wielu lat przez Zespół Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska w Krzęcinie. Na terenie Gminy Krzęcin istnieje sześć cmentarzy komunalnych, które umiejscowione są w: Chłopowie, Granowie, Krzęcinie, Objezierzu, Rakowie i Żeńsku. Podstawowym celem, o jaki należy zadbać to przede wszystkim utrzymanie czystości i porządku na ich terenie oraz obsługa związana z wytyczaniem kwater z miejscami grzebalnymi. Utrzymanie porządku na terenie cmentarzy związane jest z regularnym odbiorem i zagospodarowanie odpadów komunalnych oraz utrzymaniem zieleni w dobrym, spełniającym walory estetyczne stanie. Dbłość o tereny zielone występujące na cmentarzach związana była nie tylko z pracami porządkowymi i regularnym koszeniem traw w okresie wiosenno-letnim, ale także pielęgnacją i wycinką drzew, które zagrażają bezpieczeństwu zarówno ludzi jak i istniejących nagrobków oraz nowym nasadzeniem drzewek i krzewów. W 2018 roku nowych nasadzeń dokonano na cmentarzu w Krzęcinie. Dodatkowo w tejże miejscowości, bardzo ważnym zadaniem było utrzymanie czystości w kaplicy cmentarnej, czyli regularne prace porządkowe wewnątrz budynku i w terenie zewnętrznym oraz udostępnianie budynku, np. podczas uroczystości pogrzebowych.

Organizacja transportu dzieci do szkół

Podstawowym zadaniem wynikającym ze statutu ZGKiOŚ w Krzęcinie jest organizacja transportu dzieci do szkół. W 2018 roku transport uczniów odbywał się nie tylko na terenie Gminy Krzęcin, gdzie dowożono i odwożono uczniów do Szkoły Podstawowej w Krzęcinie, ale także obejmował transport dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności do/z:

- Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego im. Kawalerów Orderu Uśmiechu w Suliszewie, transport 2-4 dzieci, roczny koszt - 14 170,68 zł,
- Niepubliczne Przedszkole „Bratek” w Barlinku, transport 1-3 dzieci, roczny koszt - 25 852,77 zł,

- Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego im. Janusza Korczaka
w Strzelcach Krajeńskich, transport jednego dziecka, roczny koszt- 44 349,99 zł.

Ogólne wydatki związane z organizacją transportu uczniów dotyczą głównie zakupu paliwa i części zamiennych, napraw autobusów i pokrycia ich ubezpieczeń, a także podatku od środków transportowych. Istotnym elementem tego zadania jest także dbałość i bezpieczeństwo podczas dowozów i odwozów dzieci ze szkół, dlatego równie ważne jest zapewnienie odpowiedniej opieki w trakcie dowozów i odwozów uczniów. Pracownik, który został zatrudniony na stanowisku opiekunki/opiekuna uczniów dowożonych powinien spełniać odpowiednie predyspozycje i posiadać wymagane w tym zakresie szkolenia. Ogólne wydatki związane z dowożeniem uczniów do szkół w 2018 roku wyniosły 501 289,09 zł.

Gminne drogi, ulice, place zabaw, obiekty sportowo-rekreacyjne, pomoc przy obsłudze gminnych imprez

Zapewnienie porządku i czystości na terenie gminy jest jednym z wielu zadań ZGKiOŚ w Krzęcinie. Dbałość o pielęgnację terenów zielonych wymaga całorocznych prac, które są niezbędne do utrzymania walorów estetycznych omawianych miejsc. W okresie zarówno wiosenno-letnim jak i jesienno-zimowym trwały prace porządkowe związane z utrzymaniem czystości gminnych przystanków autobusowych, gminnych placów zabaw, gminnych terenów zielonych, utrzymania porządku przy pomniku św. Jana Pawła II w Krzęcinie czy utrzymaniem gminnych dróg w należyтым stanie użytkowym. Okres letni związany jest głównie z koszeniem i pielęgnacją traw, np. na wszystkich obiektach sportowo-rekreacyjnych (orliki), które zlokalizowane są w 9 sołectwach. Koszenie traw jak co roku odbywało się także na cmentarzach komunalnych, hydroforniach, placach zabaw, stadionie sportowym w Krzęcinie oraz pozostałych miejscach tego wymagających. W 2018 roku okres zimowy był dość łagodny, pomimo tego w niektórych dniach zaistniała konieczność zadbania o bezpieczeństwo na drodze. Pracownicy ZGKiOŚ odśnieżali gminne drogi oraz zabezpieczyli nawierzchnię dróg, stwarzającą niebezpieczeństwo w wyniku ujemnych temperatur, posypując je np. piaskiem przygotowanych do akcji zimowej.

Bardzo ważne jest również przygotowywanie gminnych ulic, np. do świąt. W maju oraz listopadzie, tak jak i w latach poprzednich, przy gminnych ulicach zawieszono flagi państwowe, a w okresie Świąt Bożego Narodzenia przygotowano świetlne dekoracje, które ozdobiły teren wokół urzędu gminy. Okres jesienny to zdecydowanie akcje sprzątania zalegających na chodnikach liści, a w lecie remont i naprawa pomostów na gminnych plażach.

Dodatkowo, Kierownik ZGKiOŚ był merytorycznie odpowiedzialny, koordynował i po konsultacjach z sołtysami, przygotował zamówienia z zakresu funduszu sołeckiego w celu doposażenia placów zabaw. W 2018 roku doposażenie placów zabaw odbyło się w Rakowie, Nowym Kłukomiu, Granowie, Przybysławiu, Mielęcinie, Krzęcinie. W ramach funduszu sołeckiego zrealizowano także zamówienie dotyczące zakupu ławek do Mielęcina, doposażono siłownię zewnętrzną w Kaszewie, a także zakupiono tam kosiarki i sprzęt do prac porządkowych. Pracownicy ZGKiOŚ wykonali również ogrodzenie placu zabaw w Granowie oraz zasypali dół obok zatoczki autobusowej w Objezierzu. Prace wykonywane w ramach funduszu sołeckiego nie były wyłącznie koordynowane merytorycznie przez ZGKiOŚ, ale także wymagały od pracowników wykonanie odpowiednich działań, np. przygotowania terenów i nawierzchni, demontażu starych elementów na placach zabaw, zakupu i montażu ogrodzeń.

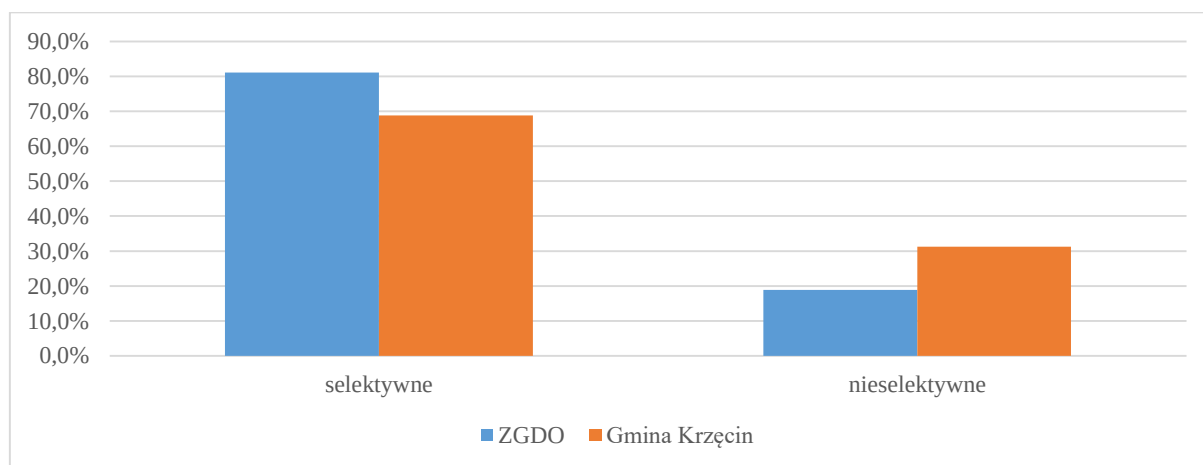
Do zadań ZGKiOŚ należy także pomoc przy organizacji imprez gminnych i plenerowych. W 2018 roku pracownicy ZGKiOŚ uczestniczyli w pracach przygotowawczych w kilkunastu imprezach i obchodach organizowanych na terenie Gminy Krzęcin. W czerwcu prace przygotowawcze odbywały się między innym do: festynu charytatywnego „Niesiemy pomoc dla Antka”, „Festiwalu nad Małą Iną” oraz imprezy o nazwie „Rajd 111 jezior- Memoriał Adama Andraszkiwicza”. W lipcu i sierpniu odbyły dwie imprezy, przy których również w przygotowania zaangażowano pracowników ZGKiOŚ. Był to III Festyn Taneczny w Rakowie oraz „Zabawa pod chmurką” w Objezierzu.

We wrześniu odbył się Gminny Festyn Dożynkowy, a niezbędna pomoc w październikowych obchodach XVIII Dnia Papieskiego oraz „Ku pamięci ks. Stefana Jodłowskiego” okazała się bardzo ważna. Pod koniec roku natomiast przygotowywano Jarmark Bożonarodzeniowy. Prace organizacyjne rozpoczynają się zazwyczaj 1-2 dni przed planowaną imprezą. Wykonywane są prace porządkowe, np. koszenie trawy w miejscu, gdzie ma odbyć się impreza. Rozstawiane są namioty, banery, przewożone ławki i krzesła, a także sprzęt nagłaśniający. Gdy istnieje taka potrzeba, kierowcy ZGKiOŚ przywożą i odwożą zaproszonych gości oraz zespoły. Podczas trwania imprezy wykonywane są prace porządkowe, np. opróżnianie pojemników na śmieci. Niezbędna jest także pomoc podczas sprzątania terenu po imprezach, odwożenie sprzętu, ławek i krzeseł, składanie namiotów itp. Dodatkowo, w 2018 roku pracownicy ZGKiOŚ w Krzęcinie dwukrotnie uczestniczyli w pracach przygotowawczych do darów żywnościowych. Przygotowania polegały na

rozładunku palet z produktami żywnościowymi i umieszczaniu ich na sali w Klubie Kultury w Objezierzu.

Gospodarka odpadami

Od 1 lipca 2013 roku zgodnie z wprowadzeniem nowego systemu i zgodnie z ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, Gmina Krzęcin przystąpiła do związku międzygminnego o nazwie „Związek Gmin Dolnej Odry” z siedzibą w Chojnie. Zadaniem ZGDO jest wykonywanie zadań publicznych w zakresie dotyczącym gospodarki odpadami komunalnymi, w tym unieszkodliwiania odpadów komunalnych oraz organizowanie systemu logistycznego zbiórki odpadów na terenie działania Związku. W 2018 roku (stan na 30.09.2018 r.) objętych tym systemem zostało 2 653 osób, co wynika ze złożonych deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Poniższy wykres przedstawia procentowy podział na odpady selektywne i nieselektywne w Gminie Krzęcin oraz zestawienie w stosunku do podziału dla całego Związku Gmin Dolnej Odry.

Wykres 4. Procentowy podział na odpady selektywne i nieselektywne w Gminie Krzęcin
Źródło: Opracowanie własne

W 2018 roku tak jak dotychczas, wykonawcą wyłonionym w przetargu nieograniczonym (2016 r.) na „Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych na terenie gmin położonych na terenie Związku Gmin Dolnej Odry z siedzibą w Chojnie” było Konsorcjum: Przedsiębiorstwo Handlowo- Usługowe Eko-Fiuk Sp. K. z siedzibą w Chojnicy (obecnie ATF Sp. z o.o. Sp. K.) i Spółkę Gmin Dolnej Odry Sp. z o.o. z siedzibą w Chojnie.

Odbiór odpadów obejmuje odbiór odpadów komunalnych zmieszanych z pojemników spełniających polskie normy PN-EN 840 oraz z worków do segregacji odpadów oznaczonych kolorami z następującym przeznaczeniem: niebieski- papier i tektura, zielony- szkło, żółty- plastik i puszki. W 2018 roku dwukrotnie miał miejsce odbiór odpadów wielkogabarytowych, który odbył się w następujących terminach:

1. 09.04.2018 r. i 10.09.2018 r.- Chłopowo, Mielęcín, Przybysław, Boguszyce, Chłopowio Kolonia, Grzywacz, Ligwica, Pluskocin, Potoczna, Prokolno, Sierosławiec, Smużyk, Sobolewo, Sowiniec, Wężnik;
2. 10.04.2018 r. i 11.09.2018 r.- Granowo, Kaszewo, Objezierze, Rakowo, Słonice, Sobieradz;
3. 11.04.2018 r. i 12.09.2018 r.- Krzęcin, Nowy Klukom, Żeńsko.

Mieszkańcy Gminy Krzęcin w 2018 roku mogli również korzystać z Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) umieszczonego na działce nr 1416 w obrębie geodezyjnym Dolice (Gmina Dolice). Zgodnie z uchwałą 9/2017 Zgromadzenia Związku Gmin Dolnej Odry z dnia 11 lipca 2017 roku zmieniającą uchwałę Nr 28/2012 z dnia 19 grudnia 2012 roku w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości stawki tej opłaty, ustalono stawkę miesięczną za każdą osobę zamieszkującą nieruchomość w wysokości:

odpady nieselektywne- 21,00 zł

odpady selektywne- 15,00 zł

Powyższe stawki jako metoda naliczania opłaty obowiązywały przez cały 2018 rok. W 2018 roku w ramach uszczelniania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, tak jak i w poprzednich latach, Gmina Krzęcin wraz z ZGDO prowadziła wiele weryfikacji danych. Działania te miały na celu wskazanie osób, które nadal są poza systemem i uchylają się od obowiązku złożenia deklaracji i ponoszenia z tego tytułu opłat. Na terenie naszej gminy nie jest to jedyny problem. Pomimo, że odbiór odpadów komunalnych następował zgodnie z harmonogramem, wielu mieszkańców zalega z płatnościami za wywóz odpadów.

Zaległości mieszkańców Gminy Krzęcin do Związku Gmin Dolnej Odry w związku z opłatą za gospodarowanie odpadami komunalnymi na dzień 30.09.2018 r. wynosiły 265 695,55 zł.

Kwota zadłużenia mieszkańców jest bardzo duża, a wyegzekwowanie jej przez ZGDO generuje kolejne koszty. Problemy pojawiają się również z uszkodzeniami pojemników na

odpady, pomijaniem niektórych adresów podczas odbioru śmieci czy niezgłaszaniem „na bieżąco” przez mieszkańców zmian dotyczących ilości osób zamieszkujących nieruchomość.

Ochrona zwierząt

Zadaniem własnym gminy jest ochrona zwierząt bezdomnych. Na terenie Gminy Krzęcin zadania z tego zakresu wykonywane są przez Zespół Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska w Krzęcinie. W 2018 roku ogólny koszt tego zadania wyniósł 12 693,28 zł. W skład wydatków związanych z zapewnieniem opieki zwierzętom bezdomnym wlicza się zakup karmy, zapewnienie opieki weterynaryjnej oraz opłaty związane z transportem i pobytem zwierząt w schronisku.

W 2018 roku:

1. przekazano 5 psów do adopcji;
2. na dzień 01.01.2018 r. w schronisku przebywało 7 psów bezdomnych, które znaleziono na terenie Gminy Krzęcin , na koniec roku tj. 31.12.2018 r. zostały 4;
3. wykonano 4 zabiegi związane ze sterylizacją lub kastracją zwierząt;
4. wykonano jeden zabieg związany z eutanazją dzikiego zwierzęcia.

Organizacja i kontrola nieodpłatnych prac wykonywanych na cele społeczne

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 1 czerwca 2010 r. w sprawie podmiotów, w których jest wykonywana kara ograniczenia wolności oraz praca społecznie użyteczna (Dz. U. nr 98 poz. 634) właściwy organ gminy wyznacza podmioty, które obowiązane są do przyjęcia skazanych w celu wykonywania pracy. Zespół Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska w Krzęcinie jest jednym z podmiotów, który wyznacza miejsce i rodzaj pracy, wykonywanej przez skazanych. W 2018 roku podmiotami, które wskazano i przekazano do Prezesa Sądu Rejonowego w Choszczynie jako miejsca, w których może być wykonywana nieodpłatna kontrolowana praca na cele społeczne oraz praca społecznie użyteczna w Gminie Krzęcin oprócz wspomnianego Zespołu Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska w Krzęcinie były również: Gminne Centrum Kultury w Krzęcinie, Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzęcinie, Środowiskowy Dom Samopomocy w Krzęcinie, a także sołectwa: Chłopowo, Granowo, Kaszewo, Mielęcín, Nowy Klukom, Objezierze, Przybysław, Rakowo, Słonice, Żeńsko. Na podstawie skierowań od kuratora

zawodowego, skazani w 2018 roku kierowani byli do prac na cele społeczne do w/w sołectw i ZGKiOŚ w Krzęcinie.

Przed przystąpieniem do prac każdy skazany przechodzi szkolenie bhp oraz wyposażany jest w środki ochrony indywidualnej. Następnie ustala się harmonogram pracy na cały okres kary, który jest przekazywany wyznaczonemu sądowemu kuratorowi zawodowemu. Prace wykonywane przez skazanych to głównie prace porządkowe na terenie gminy. Skierowani do pracy na cele społeczne wykonują zadania związane np. z przycinaniem krzewów, sprzątaniem placów zabaw, przystanków autobusowych, porządkowanie terenów przy klubach kultury, kościołach i kaplicach, a także na cmentarzach oraz innych miejscach na terenie gminy. Jeśli w danym sołectwie odbywała się impreza plenerowa dla mieszkańców, skazany także wykonywał prace związane z przygotowaniami lub porządkowaniem terenu po imprezie. W okresie jesiennym prace skazanych dotyczą uprzątnięcia terenów z zalegających liści. Raz w miesiącu sporządzana jest informacja na temat ilości godzin oraz rodzaju wykonywanych prac, następnie przesyłana przez wyznaczoną osobę do kuratora zawodowego. Portalem, który w znaczny sposób ułatwia komunikację z kuratorem, jest Portal Kuratorów Sądowych, gdzie na bieżąco przesyłane są informacje na temat wykonywanych kar lub niezgłoszenia się skazanego do pracy. W 2018 roku do ZGKiOŚ oraz sołectw na terenie Gminy Krzęcin skierowano łącznie 11 osób, które wykonywały prace na cele społeczne, dodatkowo prace wykonywały także inne osoby, których skierowanie nastąpiło w 2017 roku, a termin zakończenia kary miał miejsce w 2018 roku. Dzięki współpracy z sołtysami, organizowanie i kontrolowanie pracy skazanych było skrupulatne i rzetelne.

4. *Polityka społeczna*

1) *Działalność Ośrodka Pomocy Społecznej w Krzęcinie*

Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzęcinie został utworzony na podstawie Uchwały nr IX/29/90 Gminnej Rady Narodowej w Krzęcinie z dnia 28 lutego 1990r. Ośrodek jest samodzielną budżetową jednostką organizacyjną Gminy Krzęcin uprawnioną do wykonywania zadań własnych Gminy i zadań zleconych w zakresie administracji rządowej. Nadzór nad działalnością Ośrodka w zakresie zadań własnych sprawuje Gmina, zaś w zakresie zadań zleconych Gminie – Wojewoda Zachodniopomorski. W 2018r. w Ośrodku Pomocy Społecznej w Krzęcinie zatrudnionych było 11 osób, w tym (kierownik, główna księgowa, 3 starszych

specjalistów pracy socjalnej, 1 podinspektor oraz 1 referent ds. świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, dodatków mieszkaniowych i dodatku energetycznego, świadczenia wychowawczego, świadczenia rodzicielskiego oraz świadczenia dobry Start, 1 kasjer-pracownik administracyjny, 1 asystent rodziny, 1 opiekunka środowiskowa sprawująca usługi opiekuńcze nad chorym w domu oraz 1 pracownik wykonujący usługi sprzątania).

Polityka społeczna Gminy ma na celu: zaspokajanie podstawowych potrzeb życiowych, wyrównywanie szans oraz podnoszenie poziomu życia mieszkańców.

W ramach pomocy społecznej świadczone są:

- świadczenia materialne: zasiłki stałe, zasiłki okresowe, zasiłki celowe pieniężne,
- świadczenia w naturze, np. opał, posiłki, 2 razy w roku dary żywnościowe, dożywianie,
- usługi opiekuńcze,
- działania na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym,
- poradnictwo i interwencja w rodzinach, w których występują dysfunkcje.

Świadczenia z pomocy społecznej w liczbach:

- zasiłki okresowe 190.416,73 zł pomoc otrzymało 100 rodzin,
- zasiłki celowe z przeznaczeniem na zaspokojenie potrzeb podopiecznych wydatkowano 1.800,00 zł pomoc otrzymało 8 rodzin,
- sprawienie pogrzebu 1.285,23 zł – 1 osoba,
- zasiłki stałe 274. 773,42 zł pomoc otrzymały 54 osoby,
- schronisko dla bezdomnych 3. 790,14 zł (opłata za gotowość: schronisko, noclegownia i ogrzewalnia w okresie styczeń – kwiecień oraz listopad – grudzień 2018r.)

W roku 2018r. świadczeniami z pomocy społecznej objęto 192 rodziny, co stanowi 408 osób. W Domach Pomocy Społecznej przebywało 7 osób i wydatkowano kwotę 196.262,68 zł. Dodatki mieszkaniowe – w 2018 r. wypłacono 276 dodatków mieszkaniowych 34 rodzinom na łączną kwotę 38. 511,36 zł. Usługami opiekuńczymi objęto 7 osób, a wydatkowano na ten cel 50. 942,47 zł.

Wieloletni program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania na lata 2014-2020” obejmuje finansowanie:

- pomoc w dożywianiu dzieci i młodzieży oraz dorosłych w stołówce i szkołach wydatkowano kwotę 44.990,00 zł, pomoc otrzymało 88 osób,
- świadczenia pieniężne (zasiłek celowy) kwota 9. 750,00 zł, pomoc otrzymały 24 rodziny.

Dwa razy w ciągu roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzęcinie wydawał nieodpłatnie pomoc żywnościową dla mieszkańców gminy w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa na lata 2014-2020. W ramach tej akcji wydano prawie 30 ton żywności, a z tej formy pomocy skorzystało 600 mieszkańców gminy Krzęcin.

Na terenie gminy w 2018r. tak jak w latach ubiegłych zorganizowane były prace społecznie – użyteczne, w których było zaangażowanych 11 osób z terenu gminy a kwotę jaką przeznaczono na to zadanie to 23. 099,60 zł.

Asystent rodziny w 2018 roku miał pod swoją opieką 10 rodzin w tym (14 dzieci). Są to rodziny, które mają problemy z prawidłowym wypełnianiem funkcji opiekuńczo – wychowawczej. Asystent rodziny odwiedza rodziny w miejscu ich zamieszkania i wspiera w prawidłowym funkcjonowaniu: pomaga w załatwianiu formalności urzędowych, uczy racjonalnego gospodarowania budżetem domowym i pomaga w rozwiązywaniu problemów dnia codziennego. Głównym celem pracy asystenta rodziny jest podniesienie poziomu kompetencji opiekuńczo – wychowawczych rodziców.

Wychowanie w trzeźwości i przeciwdziałanie alkoholizmowi polega na:

- wspieraniu osób i rodzin z problemami alkoholowymi,
- współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

W 2018 r. gmina współfinansowała pobyt dzieci w pieczy zastępczej w 2 rodzinach na łączną sumę 5. 579,85 zł.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzęcinie wydał w 2018 r. :

- 17 Zachodniopomorskich Kart Seniora,
- 60 Zachodniopomorskich Kart Rodziny,
- 99 Kart Dużej Rodziny.

Rządowy program „Rodzina 500+”:

- liczba rodzin – 186
- kwota świadczeń – 1.922 746,70 zł

Świadczenia rodzinne (zasiłki rodzinne, świadczenia pielęgnacyjne, zasiłki pielęgnacyjne, świadczenia opiekuńcze i jednorazowe zapomogi z tytułu urodzenia dziecka)

- Liczba świadczeń – 2.689

- Kwota świadczeń – 1.228 372,51 zł

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego:

- Liczba świadczeń – 246
- Kwota świadczeń – 98.570,00 zł

Specjalny zasiłek opiekuńczy:

- Liczba świadczeń – 97
- Kwota świadczeń – 51.455,00 zł

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka:

- Liczba świadczeń – 27
- Kwota świadczeń – 27.000,00 zł

Świadczenie rodzicielskie:

- Liczba świadczeń – 219
- Kwota świadczeń – 196. 066,90 zł

Ustawa „Za życiem”:

- Liczba świadczeń – 2
- Kwota świadczeń – 8.000,00 zł

Świadczenie „Dobry Start”:

- Pomoc otrzymało 356 osób
- Kwota świadczeń – 106.800,00zł

Środowiskowy Dom Samopomocy w Krzęcinie

Środowiskowy Dom Samopomocy w Krzęcinie został utworzony na podstawie Uchwały Nr XXX/153/2005 z dnia 28 grudnia 2005r. Na koniec 2018 r. w placówce pracowało 6 osób: kierownik, główna księgowa, 2 terapeutów zajęciowych, kierowca oraz osoba sprzątająca.

Placówka ta świadczy usługi dla osób przewlekle psychicznie chorych, osób upośledzonych umysłowo w stopniu głębokim, znacznym i umiarkowanym, a także z lekkim upośledzeniem umysłowym, gdy jednocześnie występują inne zaburzenia, zwłaszcza neurologiczne oraz osób wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych, które zgodnie ze stanem wiedzy medycznej zaliczane do zaburzeń psychicznych, z wyłączeniem osób czynnie uzależnionych od środków psychoaktywnych. Ośrodek dysponuje

20 miejscami uzgodnionymi z Wojewodą Zachodniopomorskim. Z usług jednostki korzystają osoby z terenu gminy Krzęcin oraz gmin Pełczyce i Bierzwnik na mocy Porozumienia. Uczestnikami ośrodka wsparcia w 2018 r. były 22 osoby w tym: 9 kobiet i 13 mężczyzn. Najmłodszy uczestnik ma 24 lata , a najstarszy 67.

6. Działalność gospodarcza i współpraca z przedsiębiorcami

Ewidencja działalności gospodarczej jest ewidencją osób fizycznych, prowadzących działalność gospodarczą. Do dnia 30 czerwca 2011 r. ewidencja była prowadzona przez urząd gminy właściwy ze względu na miejsce zamieszkania przedsiębiorcy. Od 1 lipca 2011 r. funkcjonuje Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej (CEIDG), prowadzona w systemie teleinformatycznym. Ewidencja działała do dnia 29 kwietnia 2018 r. na mocy ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, a od 30 kwietnia 2018 r. podstawą jej funkcjonowania jest ustawa o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy. Nadzór nad nią sprawuje Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii. CEIDG umożliwia bezpłatny dostęp do informacji o przedsiębiorcach zarejestrowanych w Polsce. Wpisy do ewidencji są dokonywane zdalnie poprzez system teleinformatyczny lub tradycyjnie za pośrednictwem urzędu gminy wybranego przez wnioskującego o wpis przedsiębiorcę.

Liczba wprowadzonych wniosków przez pracowników Urzędu Gminy Krzęcin	
2016	95
2017	99
2018	122

Tabela 26. Liczba wprowadzonych wniosków
Źródło: www.prod.ceidg.gov.pl

Struktura wpisów/wykreśleń w latach 2016-2018		
Rok	Ilość wpisów do CEIDG	Ilość rezygnacji/ wykreśleń z CEIDG
2016	22	21
2017	20	9
2018	17	11

Tabela 27. Struktura wpisów
Źródło: www.prod.ceidg.gov.pl

Liczba przedsiębiorców prowadzących działalność na terenie Gminy Krzęcin	
2016	148
2017	155
2018	160

Tabela 28. Przedsiębiorcy prowadzący działalność na terenie Gminy Krzęcin
Źródło: www.prod.ceidg.gov.pl

Od roku 2016 do 2018 liczba osób prowadzących działalność gospodarczą na terenie Gminy Krzęcin stopniowo wzrasta. Przyczyną rosnącej liczby firm może być między innymi dostępność programów, w ramach których przyszli przedsiębiorcy mogą otrzymać dofinansowanie na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej lub pożyczkę na preferencyjnych warunkach. Dodatkowo czynnikiem sprzyjającym jest ułatwienie procedury samej rejestracji firmy. Zarówno wpis, jak i wszelkie zmiany we wpisie można dokonać bezpłatnie w dowolnym urzędzie gminy na terenie całego państwa. Ważnym ułatwieniem dla przedsiębiorców zakładających własną firmę jest 24 miesięczny okres opłacania składek od preferencyjnej podstawy wymiaru.

Podmioty gospodarcze funkcjonujące na terenie Gminy Krzęcin to przede wszystkim jednoosobowe i małe przedsiębiorstwa. Branżowość przedsiębiorstw z obszaru Gminy Krzęcin jest zróżnicowana. Do wiodących gałęzi gospodarki w gminie zaliczyć należy: usługi ogólnobudowlane, handel detaliczny, usługi motoryzacyjne, transport drogowy towarów oraz działalność usługową wspomagającą produkcję roślinną. Przedmiot działalności wg sekcji PKD 2007 w 2018 roku obrazuje poniższy wykres.

Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą wg sekcji PKD 2007

Wykres 5. Działalność gospodarcza wg PKD

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, www.bdl.stat.gov.pl

Zezwolenia na sprzedaż i/lub podawanie napojów alkoholowych

Wydawanie i cofanie zezwoleń na sprzedaż i/lub podawanie napojów alkoholowych w placówkach detalicznych i gastronomicznych oraz pobieranie opłat za korzystanie z tych zezwoleń regulują przepisy ustawy z dnia 26.10.1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Zgodnie z ww. ustawą, limity punktów sprzedaży napojów alkoholowych oraz zasady usytuowania miejsc sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Gminy Krzęcin ustalane są uchwałą Rady Gminy. Rada Gminy Krzęcin dnia 21 czerwca 2018 r. podjęła uchwałę Nr XXXII/232/2018 w sprawie maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie Gminy Krzęcin.

Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo nie może przekroczyć 20 poza miejscem sprzedaży oraz

10 w miejscu sprzedaży. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu nie może przekroczyć 20 poza miejscem sprzedaży oraz 5 w miejscu sprzedaży. Natomiast liczba zezwoleń na sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 18% nie może przekroczyć 20 poza miejscem sprzedaży i 5 w miejscu sprzedaży.

Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych latach 2016-2018									
Rok	Ogółem wszystkie punkty*	Poza miejscem sprzedaży				W miejscu sprzedaży			
		Razem	Według zawartości alkoholu			Razem	Według zawartości alkoholu		
			Do 4,5% oraz piwa (A)	Od 4,5% do 18 % z wyjątkiem piwa (B)	Powyżej 18% (C)		Do 4,5% oraz piwa (A)	Od 4,5% do 18 % z wyjątkiem piwa (B)	Powyżej 18% (C)
2016	36	28	11	11	6	8	6	1	1
2017	35	28	11	11	6	7	5	1	1
2018	36	29	11	11	7	7	5	1	1

Tabela 29. Punkty sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Gminy Krzęcin
Źródło: Opracowanie własne

Dane zawarte w powyższej tabeli odnoszą się do stanu na grudzień każdego z analizowanych lat. Zestawienie nie uwzględnia zezwoleń wydawanych na jednorazową sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu organizowanej imprezy.

Lokalny rynek pracy

Liczba osób bezrobotnych w Gminie Krzęcin w grudniu 2018 roku wynosiła 192 i jest to znaczący spadek w porównaniu z latami poprzednimi, co ukazuje poniższa tabela, dane w niej zawarte odnoszą się do stanu na grudzień każdego z analizowanych lat.

Liczba osób zarejestrowanych, niezatrudnionych, zdolnych i gotowych do podjęcia zatrudnienia w latach 2016-2018							
Rok	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni	Do 25 r. ż.	Do 30 r. ż.	Powyżej 50 r. ż.	Długotrwale bezrobotni
2016	237	140	97	36	72	69	146
2017	198	124	74	29	60	57	136
2018	192	118	74	42	66	48	111

Tabela 30. Bezrobocie w Gminie Krzęcin
Źródło: Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, www.bdl.stat.gov.pl

Działania na rzecz ograniczenia bezrobocia i łagodzenia jego skutków pozostają przede wszystkim w gestii Powiatowego Urzędu Pracy w Choszczynie. W działania te corocznie włącza się Gmina Krzęcin poprzez organizację prac publicznych, staży oraz prac społecznie użytecznych. W 2018 roku w ramach robót publicznych zatrudnionych były 4 osoby, prace społecznie-użyteczne wykonywało 9 osób, a 7 osób odbywało staż w Urzędzie Gminy oraz gminnych jednostkach organizacyjnych.

Liczba osób objętych aktywizacją zawodową na terenie Gminy Krzęcin w latach 2016-2018				
Rok	Prace społecznie użyteczne	Roboty publiczne	Staż	Ogółem
2016	9	5	6	20
2017	7	5	12	24
2018	9	4	7	20

Tabela 31. Aktywizacja zawodowa bezrobotnych w Gminie Krzęcin

Źródło: Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, www.bdl.stat.gov.pl

7. Oświata

Działalność legislacyjna Gminy Krzęcin dotycząca spraw oświatowych

Zarządzanie oświatą przez gminę musi być zgodne z obowiązującym ustawodawstwem regulującym funkcjonowanie jednostek samorządu terytorialnego i z ustawami oświatowymi, a także z rozporządzeniami wydanymi na podstawie tych ustaw. Gmina ustanawia również prawo lokalne i poprzez swoje uchwały i decyzje wywiera zasadniczy wpływ na funkcjonowanie systemu szkolnictwa.

W roku szkolnym 2017/2018 podjęto łącznie 4 uchwały dotyczących spraw oświatowych:

1. Uchwała Nr XXVI/191/2017 z dnia 9 listopada 2017 r. w sprawie nadania Statutu Szkole Podstawowej w Krzęcinie;
2. Uchwała Nr XXX/213/2018 z dnia 29 marca 2018 r. w sprawie ustalenia wysokości opłat za korzystanie z form wychowania przedszkolnego dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończą 6 lat;

3. Uchwała Nr XXX/214/2018 z dnia 29 marca 2018 r. w sprawie zasad udzielania rozmiaru obniżek tygodniowego, obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dyrektorów i nauczycieli pełniących inne stanowiska kierownicze w szkołach, dla których Gmina Krzęcin jest organem prowadzącym, określenia tygodniowego, obowiązkowego wymiaru godzin zajęć pedagoga szkolnego, logopedy oraz nauczycieli realizujących etat łączony;
4. Uchwała Nr XXXII/235/2018 z dnia 21 czerwca 2018 r. w sprawie uchwalenia regulaminu wynagradzania nauczycieli zatrudnionych w szkołach, dla których organem prowadzącym jest Gmina Krzęcin.

Sieć szkół i placówek

W Gminie Krzęcin od 1 września 2017 r. Zespół Szkół w Krzęcinie został przekształcony w Szkołę Podstawową w Krzęcinie. W skład jednostki oświatowej wchodzi: oddział gimnazjalny, szkoła podstawowa i 4 oddziały przedszkolne oraz Szkoła Filialna w Granowie.

Kadra pedagogiczna i niepedagogiczna

SZKOŁA/PLACÓWKA			SP w Krzęcinie
ROK SZKOLNY			2017/2018
NAUCZYCIELE	S*	osoby	1
		etaty	1
	K*	osoby	8
		etaty	7,77
	M*	osoby	13
		etaty	12,41
	D*	osoby	14
		etaty	14
RAZEM NAUCZYCIELE		osoby	36
		etaty	35,18

* S – stażysta, K – kontraktowy, M – mianowany, D – dyplomowany

Tabela 32. Pracownicy SP Krzęcin

Źródło: Opracowanie własne

Pracownicy niepedagogiczni

Etaty niepedagogiczne w Szkole Podstawowej w Krzęcinie		
ROK SZKOLNY		2017/2018
ADMINISTRACJA	osoby	5
	etaty	4,66
OBSŁUGA	osoby	11
	etaty	10,50

Tabela 33. Pracownicy niepedagogiczni w SP Krzęcin
Źródło: Opracowanie własne

Powolywanie dyrektorów szkół i placówek

Jednym z podstawowych zadań gminy, z zakresu oświaty, jest prowadzenie spraw związanych z powoływaniem osób na stanowisko dyrektora szkoły/placówki.

Przeprowadzono konkurs i wyłoniono kandydata na w/w stanowisko i zarządzeniem Wójta Gminy Krzęcin Nr 58/2015 z dn. 5 sierpnia 2015 r. powierzono Pani Honoracie Kłosek stanowisko dyrektora na okres od 1 września 2015 r. do 31 sierpnia 2020 r.

Liczba uczniów Szkoły Podstawowej w Krzęcinie

	Szkoła Podstawowa w Krzęcinie	Oddziały Gimnazjum	Szkoła Filialna w Granowie	RAZEM LICZBA UCZNIÓW Szkoła Podstawowa w Krzęcinie
Liczba uczniów	179	51	11	241

Tabela 34. Uczniowie w SP Krzęcin
Źródło: Opracowanie własne

Wyniki egzaminów zewnętrznych

Podnoszenie poziomu umiejętności uczniów i absolwentów szkół prowadzonych przez gminę jest zawsze ważnym zadaniem strategicznym samorządu. Celem tej części informacji jest przedstawienie wyników osiągniętych przez uczniów. Wyniki uczniów mają ważne znaczenie diagnostyczne dla szkoły, stanowią istotny element oceny jakości jej pracy.

SZKOŁA PODSTAWOWA W KRZĘCINIE	
ROK SZKOLNY 2017/2018	
UKOŃCZYŁO SZKOŁĘ	51
PRZYSTĄPIŁO I ZDAŁO EGZAMIN	51

Tabela 35. Dane o ukończeniu szkoły, przystąpieniu do egzaminu i zdawalności
Źródło: SP Krzęcin

Egzamin gimnazjalny

EGZAMIN GIMNAZJALNY w 2018r. - ŚREDNIE WYNIKI PROCENTOWE (maksymalnie 100 %)

Część humanistyczna		Część matematyczno- przyrodnicza		Część językowa			
Historia i WOS	Język polski	Przedmioty przyrodnicze	matematyka	j. ang. podst.	j. niem. podst.	j. ang. roz.	j. niem. roz.
46,90	53,17	40,17	34,60	44,93	32,00	24,75	19,67

Tabela 36. Wyniki egzaminu gimnazjalnego
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z OKE Poznań

Finansowanie oświaty

Budżet

Szkoła/Placówka	ROK 2018	Szkoła/Placówka	ROK 2018
	wykonanie budżetu (wydatki)		Otrzymana subwencja oświatowa
Szkoła Podstawowa w Krzęcinie (SP+G+SPfG)	3.821.466,09 zł	Szkoła Podstawowa w Krzęcinie	2.131.952,00 zł

Tabela 37. Budżet SP w Krzęcinie
Źródło: Opracowanie własne

Wynagrodzenia nauczycieli

L p.	Stopnie awansu zawodowego	Wskaźniki określone w art. 30 ust. 3 Karty Nauczyciela	Średnie wynagrodzenie		Średnioroczna liczba etatów ustalana dla okresów obowiązywania poszczególnych kwot bazowych		Suma liczyrów średniorocznej liczby etatów i średnich wynagrodzeń, o których mowa w art. 30 ust. 3 Karty Nauczyciela, ustalonych dla okresów obowiązywania poszczególnych kwot bazowych	Wydatki poniesione w roku na wynagrodzenia w składnikach wskazanych w art. 30 ust.1 Karty Nauczyciela	Kwota różnicy (kol. 9 - kol. 8)
			od dnia 1 stycznia do dnia 31 marca (kol. 3 x B1)	od dnia 1 kwietnia do dnia 31 grudnia (kol. 3 x B2)	od dnia 1 stycznia do dnia 31 marca	od dnia 1 kwietnia do dnia 31 grudnia			
1	nauczyciel stażysta	100%	2 752,92	2 900,20	1,00	0,79	28 879,18	33 564,67	4 685,49
2	nauczyciel kontraktowy	111%	3 055,74	3 219,22	6,62	6,57	251 039,48	265 792,99	14 753,51
3	nauczyciel mianowany	144%	3 964,20	4 176,29	12,29	11,86	591 937,25	637 247,73	45 310,48
4	nauczyciel dyplomowany	184%	5 065,37	5 336,37	13,98	15,13	939 095,12	1 049 457,91	110 362,79

Tabela 38. Wynagrodzenia nauczycieli SP w Krzęcinie

Źródło: Opracowanie własne

Nauczyciele są najważniejszym zasobem szkoły i mają kluczowy wpływ na to, czego i jak uczą się uczniowie. Dobór kadry pedagogicznej to przede wszystkim rola dyrektorów szkół/placówek, jednak stan zatrudnienia wynika z zatwierdzonego przez organ prowadzący arkusza organizacji. W roku szkolnym 2017/18 ogólnie w szkołach/placówkach pracowało 37 nauczycieli. W roku ubiegłym największą grupę stanowili nauczyciele dyplomowani.

8. Kultura

Działalność Gminnego Centrum Kultury w Krzęcinie

Gminne Centrum Kultury w Krzęcinie jest samorządową instytucją kultury utworzoną 3 marca 2005 roku przez Radę Gminy Krzęcin i jest wpisana do Gminnego Rejestru Instytucji Kultury pod nr 1 i posiada osobowość prawną. Gminne Centrum Kultury działa w oparciu o:

- ustawę z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej,
- ustawę z dnia 27 czerwca 1997r. o bibliotekach,
- statutu nadanego Uchwałą Rady Gminy Nr XXVI/157/2013 z dnia 23.05.2013r.

Organizatorem GCK jest Gmina Krzęcin – jako jednostka samorządu terytorialnego. Do zadań Gminnego Centrum Kultury w Krzęcinie należy w szczególności:

- edukacja kulturalna dzieci, młodzieży i dorosłych poprzez aktywny udział w zespołach i kołach zainteresowań, a także przekazywanie i udostępnianie wiedzy o sztuce, uczenie jej rozumowania i właściwego odbioru,
- inspirowanie i rozwijanie zainteresowań amatorską twórczością artystyczną, otaczanie opieką amatorskiego ruchu artystycznego, twórczości ludowej i folkloru,
- sprawowanie mecenatu nad twórczością artystyczną, promocją twórców kultury z terenu gminy,
- rozpoznawanie, rozbudzanie i zaspokajanie kulturalnych potrzeb oraz zainteresowań mieszkańców gminy,
- organizowanie konkursów w różnych dziedzinach sztuki,
- organizowanie czasu wolnego podczas ferii zimowych i letnich,
- upowszechnianie czytelnictwa, udostępnianie książek, czasopism i innych materiałów bibliotecznych,
- współpraca z różnymi organizacjami, instytucjami i placówkami.

Ważnym elementem działalności kulturalnej jest informacja oraz dostęp do niej. Dlatego o naszych imprezach informujemy poprzez portale społecznościowe m.in. Facebook, strona internetowa www.gck.krzecin.pl, poczta e-mailowa: kultura.krzecin@gmail.com. Drukujemy ulotki, plakaty, zaproszenia imienne oraz ogłoszenia, które zamieszczane są na tablicach informacyjnych oraz w instytucjach na terenie gminy.

Struktura organizacyjna Gminnego Centrum Kultury w Krzęcinie

Terenem działania Gminnego Centrum Kultury jest obszar Gminy Krzęcin. Siedziba GCK mieści się w Krzęcinie przy ulicy Szkolnej 2.

W skład struktury GCK w Krzęcinie wchodzi:

- Wiejski Dom Kultury w Chłopowie
- Wiejski Dom Kultury w Granowie
- Klub Kultury w Rakowie
- Klub Kultury w Objezierzu
- Klub Kultury Mielęcinie

- Klub Kultury w Przybysławiu
- Klub Kultury w Żeńsku
- Klub Kultury w Kaszewie
- Klub Kultury w Krzęcinie
- Biblioteka Publiczna w Krzęcinie

Gminne Centrum Kultury w Krzęcinie jest również administratorem placów zabaw w następujących miejscowościach: Objezierzu, Chłopowie, Przybysławiu, Mielęcinie, Żeńsku, Kaszewie, Krzęcinie oraz w Granowie przy ulicy Zakładowej.

Gminne Centrum Kultury w Krzęcinie jest administratorem:

- a) kompleksu sportowego „Moje boisko Orlik 2012” w Krzęcinie;
- b) zespołów rekreacyjno-sportowych w Chłopowie, Kaszewie, Objezierzu, Rakowie, Żeńsku;
- c) boisk wielofunkcyjnych w Mielęcinie, Przybysławiu i Granowie.

Zatrudnienie w Gminnym Centrum Kultury w Krzęcinie w 2018 roku

W 2018 roku w GCK zatrudnionych było 6 osób na pełnych etatach, 9 osób na 5/8 etatu oraz 2 osoby na 1/2 etatu. Na umowę zlecenie było zatrudnionych 3 instruktorów oraz palacz.

Finanse Gminnego Centrum Kultury w Krzęcinie w 2018 roku

Zadania Gminnego Centrum Kultury realizowane były zgodnie z planem finansowym, w oparciu o dotację z budżetu gminy oraz dochody własne. W roku 2018 GCK osiągnęło przychody w kwocie 813 978,75 zł, a ich struktura przedstawia się następująco:

- dotacja podmiotowa 684 500,00 zł, co stanowi 84,09% ogółu wpływów,
- dotacja celowa 97 028, 25 zł, co stanowi 11,92% ogółu wpływów,
- pozostałe przychody 32 450,50 zł, co stanowi 3,99% ogółu wpływów.

W ramach wydatków Gminnego Centrum Kultury w 2018r. najwyższe koszty stanowiły:

- wynagrodzenia i pochodne 565 147,90 zł, tj. 67,65% ogółu poniesionych kosztów,
- zakup towarów i usług 163 557,25 zł, tj. 19,58% ogółu poniesionych kosztów,
- pozostałe koszty 106 634,78 zł, tj. 12,77% ogółu poniesionych kosztów.

Działalność merytoryczna Gminnego Centrum Kultury w Krzęcinie w 2018 roku

Edukacja kulturalna oraz upowszechnianie kultury wśród społeczeństwa naszej gminy polega na ich udziale w różnego typu przedsięwzięciach kulturalnych organizowanych przez GCK, które odbywają się cyklicznie lub okolicznościowo. To właśnie poprzez uczestnictwo w takich wydarzeniach mieszkańcy są nie tylko obserwatorami, ale także współtwórcami życia kulturalnego i artystycznego naszej gminy. Realizując zadania statutowe GCK w Krzęcinie w 2018 roku było organizatorem 60 imprez oraz wydarzeń kulturalnych. Do najważniejszych z nich należą:

- Akcja BEZPIECZNE FERIE 2018
- Przegląd Amatorskiego Ruchu Artystycznego PARA 2018
- Festyny rodzinne
- Po raz pierwszy w 2018 roku impreza pod nową nazwą FESTIWAL LATA NAD MAŁĄ INĄ
- Akcja LATO NA WSI 2018
- Gminny Festyn Dożynkowy
- Jarmark Bożonarodzeniowy

Gminne Centrum Kultury wspierało również 13 wydarzeń i imprez kulturalnych organizowanych na terenie Gminy Krzęcin. Należą do nich:

- I Festiwal Kolęd i Pastorałek oraz piosenek o tematyce bożonarodzeniowej,
- Gminne Obchody Dnia Sołtysa,
- II Powiatowy Festiwal Piosenki Biesiadnej,
- „KROK BLIŻEJ PARAOLIMPIADY”,
- Festyn charytatywny „Niesiemy pomoc dla Antosia”,
- Rajd 111 Jezior Memoriału Adama Andriaszkiewicza,
- Festyn Taneczny w Rakowie,
- Dzień Papieski,
- Inauguracja Roku Akademickiego 2018/2019 UTW Krzęcin i Gminne Obchody Dnia Seniora,
- Koncert Patriotyczny „Stulecie Niepodległej”.

Ważniejsze osiągnięcia Gminnego Centrum Kultury w Krzęcinie:

- Zdobyć wyróżnienia przez Anitę Szydełko podczas Eliminacji Powiatowych XIV Przeglądu Amatorskiego Ruchu Artystycznego PARA 2018 w kategorii: Przegląd Piosenki Dziecięcej w Choszczynie,
- Zdobyć tytułu Laureata przez Magdalenę Jaskiewicz podczas Eliminacji Powiatowych XIV Przeglądu Amatorskiego Ruchu Artystycznego PARA 2018 w

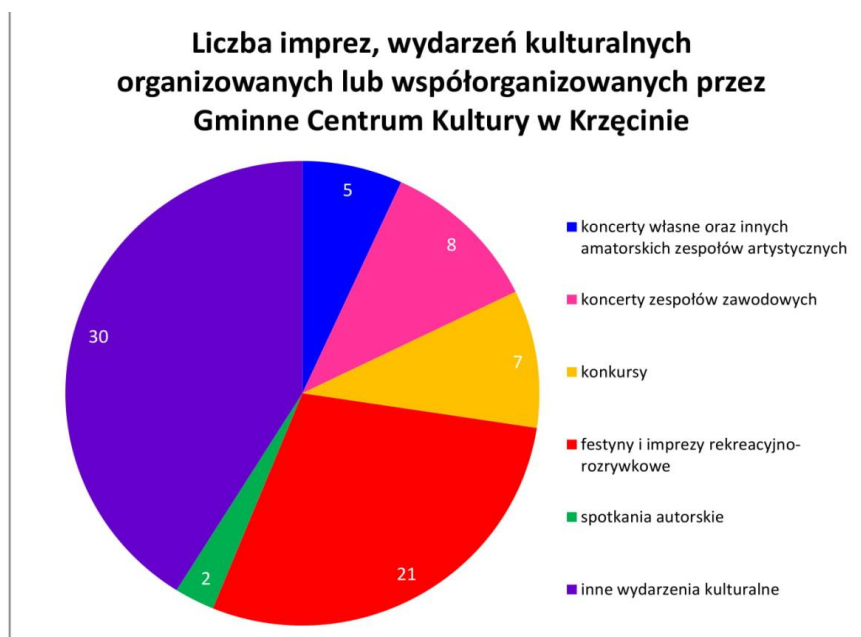
kategorii: Przegląd Solistów i Muzycznych Zespołów Estradowych w Choszcznie,

- Zdobyć tytułu Laureata przez Patryka Łasę podczas Eliminacji Powiatowych XIV Przeglądu Amatorskiego Ruchu Artystycznego PARA 2018 w kategorii: Przegląd Solistów i Muzycznych Zespołów Estradowych w Choszcznie,
- Zdobyć tytułu TALENT ROKU 2018 przez Patryka Łasę w kategorii Soliści i Zespoły Estradowe w Szczecinie,
- Zajęcie II miejsca przez Amelię Jagieło w X Festiwalu Piosenki Patriotycznej i Żołnierskiej, w kategorii klas I-III w Bierzwniku,
- Zajęcie I miejsca przez Amelię Tułazę w X Festiwalu Piosenki Patriotycznej i Żołnierskiej, w kategorii klas IV-VI w Bierzwniku.

W 2018 roku Gminne Centrum Kultury w Krzęcinie było organizatorem lub współorganizatorem 73 imprez, wydarzeń o charakterze kulturalnym, w tym:

- 5 koncertów własnych oraz innych amatorskich zespołów artystycznych,
- 8 koncertów w wykonaniu zespołów zawodowych,
- 7 konkursów: recytatorski, ozdoba wielkanocna, piosenka dziecięca, soliści i muzyczne zespoły estradowe, taneczny, ozdoba bożonarodzeniowa, potrawa wigilijna,
- 21 festynów i imprez rekreacyjno-rozrywkowych,
- 30 innych wydarzeń kulturalnych,
- 2 spotkań autorskich.

W różnego typu aktywnościach oferowanych przez Gminne Centrum Kultury w Krzęcinie wzięło udział około **5 400** uczestników.

Wykres 6. Imprezy organizowane przez GCK w Krzęcinie
Źródło: Opracowanie własne

Zespoły artystyczne i sekcje zainteresowań działające w Gminnym Centrum Kultury w Krzęcinie:

- Zespół Tańca Współczesnego SWING – instruktor Anna Argentati,
- Zespół wokalny – instruktor Mateusz Jarosz,
- Sekcja Brydza Sportowego dla Dorosłych – opiekun Waldemar Ostrowski.

W zajęciach zespołów artystycznych oraz sekcji zainteresowań udział wzięły 23 osoby (w tym dzieci, młodzież i dorośli).

Dodatkowo w Klubach Kultury w Krzęcinie oraz Granowie swoje siedziby mają Koła Gospodyń Wiejskich. Natomiast w Chłopowie oraz Granowie działają: Stowarzyszenie „Aktywny Senior” oraz Stowarzyszenie Klubu Seniora „Granowiacy”.

Działalność Biblioteki Publicznej w Krzęcinie w 2018 roku

W roku 2018 nastąpił rozdział księgozbioru biblioteki szkolnej i publicznej oraz wydzielono odrębne pomieszczenia dla tych zbiorów. W 2018 roku Biblioteka Publiczna została wyposażona w księgozbiory:

- 46 pozycji – zakupiono za fundusze ze Starostwa Powiatowego w Choszczynie,
- 333 pozycje z projektu Zakup nowości wydawniczych do bibliotek publicznych w ramach programu wieloletniego „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa” ze

środków finansowych Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Zakupu dokonano na kwotę 7.260,00 zł, w tym wkład własny 3.630,00 zł,

- 16 pozycji ufundowała czyli darowała Miejska Biblioteka w Choszczynie.

W 2018 roku wypożyczono 3 478 książek, a bibliotekę odwiedziło 2 338 czytelników.

Zrealizowane zadania remontowo-inwestycyjne Gminnego Centrum Kultury w Krzęcinie w 2018 roku

W 2018 r.:

- wykonano remont pomieszczenia komputerowego w Klubie Kultury w Objezierzu (położenie płytek na podłodze i malowanie ścian),
- z funduszu sołeckiego wyremontowano toalety w Klubie Kultury w Przybysławiu,
- z funduszu sołeckiego zamontowano drzwi wewnętrzne na salę główną w WDK w Chłopowie,
- wykonano malowanie sali głównej i sceny w Chłopowie,
- wykonano remont korytarza małego i dużego, pomieszczenia w kuchni w WDK w Granowie (malowanie ścian) oraz sceny,
- wykonano malowanie korytarza w Klubie Kultury w Kaszewie (likwidacja wilgoci).

9. Sport, rekreacja i turystyka

Gmina Krzęcin oferuje doskonałe warunki do uprawiania sportu i poprawy kondycji fizycznej. Do dyspozycji mieszkańców są boiska sportowe, kompleks typu orlik i zespoły rekreacyjno-sportowe. Chętni mogą skorzystać z oferty klubów, organizacji sportowych i rozwijać swoje umiejętności. W ciągu roku organizowanych jest wiele zawodów i turniejów sportowych, m.in.: Turniej Piłki Nożnej Orlików organizowany przez Gminne Centrum Kultury, Gminny Turniej Piłki Nożnej o Puchar Wójta Gminy Krzęcin organizowany przez Gminny Klub Sportowy „Klon” i Gminne Centrum Kultury, Turniej Piłki Nożnej im. Jerzego Hawrylewicza organizowany przez Klub Sportowy „Orzeł Żeńsko”. Administratorem boisk i zespołów rekreacyjno-sportowych znajdujących się na terenie Gminy Krzęcin jest Gminne Centrum Kultury. Zespoły rekreacyjno-sportowe znajdują się w miejscowościach: Chłopowo, Rakowo, Kaszewo, Objezierze i Żeńsko. W Granowie, Mielęcinie i Przybysławiu mieszczą się

boiska wielofunkcyjne, a w Krzęcinie kompleks Orlik. W miejscowości Krzęcin mieści się także Stadion Piłkarski administrowany przez Gminę Krzęcin.

W rozgrywkach ligowych organizowanych w 2018r. przez Zachodniopomorski Związek Piłki Nożnej brały udział następujące kluby sportowe z terenu Gminy Krzęcin: GKS „Klon Krzęcin”, składający się z grupy seniorów (klasa A) i trampkarzy, LZS Sokół Granowo – seniorzy klasa C, KS Gryf Objezierze – seniorzy klasa B, KS „Orzeł Żeńsko” – seniorzy klasa C. Przy Szkole Podstawowej w Krzęcinie funkcjonuje Uczniowski Klub Sportowy „INA”.

W ramach realizacji Programu Wójt Gminy Krzęcin ogłosił zarządzeniem Nr 9/2018 z dnia 8 lutego 2018 r. otwarty konkurs ofert na realizację zadań w sferze działalności pożytku publicznego w zakresie upowszechniania kultury fizycznej, a w tym:

1. „Przygotowanie klubów piłkarskich, w tym klubów uczniowskich, do rywalizacji w rozgrywkach ligowych i turniejach” – 73.500 zł;
2. „Promocja aktywnego wypoczynku i stylu życia nad wodą poprzez wędkowanie oraz propagowanie zdrowego stylu życia i aktywności fizycznej wśród mieszkańców Gminy Krzęcin – 1.500 zł;

Komisja powołana przez Wójta Gminy Krzęcin podzieliła zabezpieczoną w budżecie na 2018r. kwotę 75.000 zł w następujący sposób:

Lp.	Konkurs/zadanie	Liczba złożonych ofert	Liczba podpisanych umów	Liczba ofert, które nie dostały dofinansowania
1.	Upowszechnianie kultury fizycznej	5	5	0

Tabela 39. Liczba podpisanych umów na dotację zadania publicznego w 2018 r.
Źródło: Opracowanie własne

Tabela 40. Rozliczenie dotacji według stanu na dzień 31 grudnia 2018 r. (w złotych)

Lp.	PODMIOT DOTOWANY	DOTACJA URUCHOMIONA (WYPŁACONA)	DOTACJA ROZLICZONA LUB ZWRÓCONA	KWOTA POZOSTAJĄCA DO ROZLICZENIA LUB ZWROTU
I. DOTACJE CELOWE NA ZADANIE ZLECONE DO REALIZACJI ZADANIA "UPOWSZECHNIANIE KULTURY FIZYCZNEJ "				
1.	GKS „KLON” w KRZĘCINIE	30 550,00	30 550,00	0,00
2.	KS „GRYF” w OBJEZIERZU	19 650,00	19 650,00	0,00
3.	LZS „SOKÓŁ” w GRANOWIE	11 650,00	11 650,00	0,00
4.	KS „ORZEL” w ŻEŃSKU	11 650,00	11 650,00	0,00
	RAZEM Dział I.	73 500,00	73 500,00	0,00
II. DOTACJE CELOWE NA ZADANIE ZLECONE DO REALIZACJI ZADANIA PN. "PROMOCJA AKTYWNEGO WYPOCZYNKU I STYLU ŻYCIA NAD WODĄ POPRZECZ WĘDKOWANIE ORAZ PROPAGOWANIE ZDROWEGO STYLU ŻYCIA I AKTYWNOŚCI FIZYCZNEJ WŚRÓD MIESZKAŃCÓW GMINY KRZĘCIN"				
1.	PZW „Koło Wędkarskie” Krzęcin	1 500,00	1 500,00	0,00
	RAZEM Dział II.	1 500,00	1 500,00	0,00
	OGÓŁEM DOTACJE:	75.000,00	75.000,00	0,00

Źródło: Opracowanie własne

Wszystkie wymienione wcześniej podmioty, które otrzymały dotacje z budżetu Gminy Krzęcin w 2018 r., złożyły w wymaganym terminie sprawozdanie z realizacji zadania publicznego.

Gmina Krzęcin posiada korzystne warunki do rozwoju turystyki regionalnej i agroturystyki, planuje się powstanie pól namiotowych, schronisk młodzieżowych i ścieżek rowerowych. Wśród zabytków przeważają obiekty sakralne (do najciekawszych należą kościoły w Krzęcinie, Żeńsku, Rakowie, Chłopowie, Nowym Klukomiu) i rezydencje pałacowe (Przybysław, Mielęcín, Rakowo).

Na terenie gminy znajdują się dwie trasy rowerowe. Trasa nr 1 biegnie z północy na południe i łączy miasto Choszczno ze Strzelcami Krajeńskimi w woj. lubuskim. Szlak rowerowy proponujemy rozpocząć od miejscowości Choszczno. Następnie przez mało uczęszczane drogi gminne, do miejscowości Żeńsko oddalanej od Krzęcina ok. 4 km. Znajduje się tam Kościół granitowy z XIV w. z wieżą dobudowaną z XVI w. przebudowany w I poł. XVIII w. W murze otaczającym kościół bramka ceglana z XVI w. Podążając dalej naszym szlakiem mijamy osadę leśną Wężnik a tam pomnikowy dąb. Dalej drogą polną do miejscowości Granowo - wieś 4 km na pół-zach. od Krzęcina. Neogotycki kościół z 1895 r. spalony w 1929 r. odbudowany w 1950 r. Dwór z końca XIX w. Z tejże miejscowości przez

piękny las przejeżdżamy do Przybysławia. Jednak zanim tam dojedziemy możemy zwiedzić miejscowość Mielęcín, w której znajduje się dwór z XIX w. z parkiem krajobrazowym (4,4 ha) z I poł. XIX w. z pomnikowymi drzewami. I wracając na trasę zwiedzamy Przybysław - pałac z przełomu XVIII i XIX w. Park Krajobrazowy (4 ha) z I poł. XIX w. z pomnikowymi drzewami i regularnym kręgiem różnej wielkości i kształtów głązów. Wyjeżdżając z Przybysławia mijamy fermę drobiu i jedziemy drogą oznakowaną kamiennymi drogowskazami w kierunku miejscowości Bobrówko. Droga prowadzi pięknymi lasami mieszanymi wzdłuż linii wysokiego napięcia do granicy Gminy Krzęcin i leśnego parkingu. Dalej już drogą asfaltową koło osady leśnej Tuczenko do Bobrówka w województwie lubuskim.

Trasę 2 rozpoczynamy od miejscowości Nowy Klukom - Kościół kamienny z końca XVI w. o cechach wczesnorenansowych, z drewnianą wieżą- dzwonnica dostawioną w XVIII w. Wewnątrz barokowy ołtarz z 1717 r. Naprzeciw kościoła park krajobrazowy (7,5 ha) z pocz. XIX w. z dużym stawem (2 ha) przegrodzony groblą. Z Nowego Klukomiu, drogą żużlową wyjeżdżamy w kierunku Objezierza i dojeżdżamy do skrzyżowania z drogą Krzęcin-Zieleniewo, z której możemy zboczyć i zwiedzić miejscowości: Rakowo i Krzęcin. Rakowo - Kościół z kamienia polnego z końca XVI w. przebudowany w 1735 r. z wieżą z kamienia ciosanego w górnej kondygnacji drewnianą, dobudowaną w 1890 r. z barokowym wyposażeniem wnętrza. Pseudoklasycystyczny dworek z pocz. XX w. Krzęcin Jest to duża wieś nad rzeczką Małą Iną. Kościół z XVII w. podworski park (5,5 ha) założony pod koniec XVIII w. z pomnikowymi drzewami. Na płn.-zach. od wsi położone są trzy niewielkie jeziora: Krzęcin (24 ha), Czyste (10 ha) i Żeńsko (29 ha). Po powrocie na trasę wjeżdżamy do miejscowości Objezierze - duża wieś położona między dwoma rynnowymi jeziorami: Bukowskim (61 ha) oraz jeziorem Objezierze (18 ha). Kościół z XVIII w. murowany z kamienia i cegły z wieżą z 1825 r. Z Objezierza koło remizy strażackiej wyruszamy w kierunku Chłopowa. Jest to wieś na przesmyku pomiędzy jeziorami Chłopowo (73 ha), a Kościelnym (18 ha). Barokowy kościół z późnogotyckim tryptykiem z XV w. wewnątrz. Jadąc ulicą Bukową w stronę Rębusza, około 500 metrów za wsią znajduje się potężny dąb (obw. 735 cm), pomnik przyrody. Trzymając się trasy nr 2 wracamy do Chłopowa i wyjeżdżamy ulicą Leśną w kierunku Strzelec Krajeńskich. Po około 2 km skręcamy zgodnie z ustawionym kamiennym drogowskazem na drogę leśną prowadzącą do Bobrówka. Dojeżdżamy do punktu czerpania wody, przy rozlewisku leśnym zwanym "Kanadą". Z miejsca tego rozciąga się ładny widok na rozlewisko - miejsce lęgowe dzikiego ptactwa

(łabędź niemy, gęś gęgawa, żuraw) oraz siedlisko coraz częściej występujących bobrów. Z punktu czerpania wody jedziemy leśną drogą w kierunku południowym do drogi powiatowej Choszczno-Strzelce Krajeńskie i dalej drogą leśną do parkingu na granicy gminy, gdzie łączymy się z trasą nr 1. Centralne położenie ośrodka administracyjnego jakim jest Krzęcin w stosunku do pozostałych miejscowości gminy i dobry układ dróg, pozwala praktycznie poza wymienionymi tutaj trasami objechać gminę dookoła i umożliwia powrót z każdej miejscowości do Krzęcina.

Przez gminę Krzęcin przebiega również zachodniopomorska pętla Szlaku Cysterskiego. Biegnie ona od strony Pełczyc przez Granowo – Krzęcin - Chłopowo w kierunku Bierzwnika. Związki z Cystersami z obszarem Gminy Krzęcin sięgają XIV w. Od 1375 r. cysterki z Pełczyc posiadały 2 łany w Żeńsku, a w ich posiadaniu pozostawały do kasaty klasztoru w 1537 r.

W połowie XIV wieku cystersi z Bierzwnika zainteresowali się Chłopowem, Rakowem, Objezierzem i innymi wioskami, położonymi w sąsiedztwie swoich dóbr klasztornych. 21 września 1350 r. giermek Jakub von Mortzin, ze swym szwagrem Fritzem von Zuke nadał cystersom połowę patronatu nad kościołem w Chłopowie. Cztery lata później margrabia Ludwik Wittelsbach nadał Bierzwnikowi całą wieś Objezierze, a następnie Rakowo i Chłopowo. W tym czasie wioski te należały do rycerstwa i nadanie oznaczało proces wywłaszczania rycerzy, którzy jeśli nie chcieli opuścić swoich lenn, to byli zmuszeni do wejścia w stosunek lenny z opactwem. Gmina Krzęcin należy do Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Gmin Cysterskich od 2008 roku.

Na terenie Gminy Krzęcin istnieją także 2 trasy Nordic walking. TRASA 1 - Włóczykije pojezierza trasa "SMUŻYK" - 9,2 km. Trasa związana z lasami i polami otaczającymi dolinę rzeczki małej Iny. Po drodze spotykamy ruiny dwóch dawnych młynów wodnych, wielki głaz narzutowy o cechach pomnikowych, drzewo dąb, pomnik przyrody. Rzeka w okolicy młyna Wężnik płynie malowniczo, krętym wąwozem. TRASA 2 - Włóczykije pojezierza trasa "WĘŻNIK" - 5,8 km. Pętla przez leśne tereny na wschód od Krzęcina, do Wężnika i powrót nieco inną drogą.

W samym centrum Gminy, w miejscowości Krzęcin znajduje się Dom Biesiadny „Mieszko” oraz Restauracja „Pod Klonami”. Firmy te oferują usługi zarówno dla klientów indywidualnych jak i grup biznesowych oraz turystycznych. Specjalizują się w kompleksowej

organizacji kongresów, konferencji, bankietów, eventów, targów oraz imprez okolicznościowych.

Niewątpliwą atrakcją dla Mieszkańców i Gości będzie utworzona nad Jeziorem Krzęcińskim ścieżka rowerowo-spacerowa wraz z oświetleniem solarnym i platformą widokową. Wniosek złożony przez Gminę na początku 2018r w naborze ogłoszonym przez Urząd Marszałkowski w Szczecinie uzyskał pozytywną ocenę i otrzyma dofinansowanie w ramach rewitalizacji Gminy Krzęcin. Powstaną także dwa pawilony socjalne oraz elementy małej architektury wraz z przebudową drogi gminnej. Dofinansowanie projektu w ramach wsparcia Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020 opiewa na kwotę 1.120.382,85 zł, a całość zadania wynosi 1.265.673,75 zł. Działania te, które rozpoczną się w 2019r., mają na celu poprawę jakości i atrakcyjności infrastruktury przy krzęcińskim jeziorze.

10. Ochrona zabytków

Zabytki ujęte w gminnej ewidencji zabytków

Ochrona zabytków należy do obowiązków samorządu lokalnego. Zadania stojące przed organami administracji publicznej (m.in. zarządami gmin), precyzuje art. 4 ustawy z dnia 17 września 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2018 nr poz.2067). Gminy mają dbać o: „zapewnienie warunków prawnych, organizacyjnych i finansowych umożliwiających trwałe zachowanie zabytków oraz ich zagospodarowanie i utrzymanie” oraz zapobiegać „zagrożeniom mogącym spowodować uszczerbek dla wartości zabytków”. Ponadto mają obowiązek podjęcia działań mających na celu „udaremnianie niszczenia i niewłaściwego korzystania z zabytków, przeciwdziałanie kradzieży, zaginięciu lub nielegalnemu wywozowi zabytków za granicę, kontrolę stanu zachowania i przeznaczenia zabytków”.

Zgodnie z art. 21 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami gminna ewidencja zabytków jest podstawą do sporządzania gminnego programu opieki nad zabytkami.

W gminnej ewidencji zabytków powinny być ujęte:

- a) zabytki nieruchome wpisane do rejestru;
- b) inne zabytki nieruchome znajdujące się w wojewódzkiej ewidencji zabytków;
- c) inne zabytki nieruchome wyznaczone przez Wójta gminy w porozumieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków.

Na podstawie pisma z dnia 15 marca 2013 roku (DZ.5140.25.2013.AR) Gmina Krzęcin uzgodniła z Zachodniopomorskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków (ZWKZ) wcześniej przygotowaną przez nią gminną ewidencję zabytków (zwaną dalej GEZ). Karty ewidencji zabytków dla Gminy Krzęcin zostały opracowane w czerwcu 2012 roku. Obejmują one obiekty znajdujące się w rejestrze zabytków nieruchomych z wyłączeniem zabytków archeologicznych, jak i wojewódzkiej ewidencji zabytków nieruchomych.

W skład GEZ wchodzi 89 kart z Gminy Krzęcin. Obiekty znajdujące się w kartach pochodzą z następujących trzynastu wsi: Chłopowo, Granowo, Kaszewo, Krzęcin, Mielęcín, Nowy Klukom, Objezierze, Pluskocin, Przybysław, Rakowo, Słonice, Smużyk, Żeńsko, co daje średnią 6,85 karty dla danej miejscowości. Najwięcej obiektów znajduje się we wsiach, gdzie występuje duża liczba budynków wchodzących w skład zespołów folwarcznych. Są to Granowo (łącznie 17 kart) oraz Przybysław (15).

Na terenie Gminy Krzęcin znajduje się dwanaście obiektów wpisanych do rejestru zabytków nieruchomych województwa zachodniopomorskiego. Obiekty wpisane do rejestru zabytków znajdują się w 9 miejscowościach. Jest to 7 kościołów funkcjonujących obecnie jako rzymskokatolickie, choć niektóre z nich są pochodzenia ewangelickiego, 2 cmentarze przykościelne, 2 parki dworskie oraz pałac wraz z wyposażaniem w Przybysławiu.

Konsekwentnie prowadzona i długofalowa polityka Gminy Krzęcin w zakresie opieki nad zabytkami oraz realizacja niniejszego Programu stanowi szansę na rozwój w Gminie Krzęcin oraz na zachowanie dziedzictwa kulturowego dla przyszłych pokoleń zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju. Inwestycje zmierzające do poprawy stanu technicznego obiektów i zespołów zabytkowych powinny się odbywać na zasadzie poszanowania istniejących wartości zabytkowych i dążenia do zachowania w jak największym stopniu oryginału, ewentualnie wkomponowaniu nowych elementów w sposób współgrający z zabytkiem.

W budżecie Gminy Krzęcin Uchwałą Nr XXXIII/236/2018 z dnia 12 lipca 2018r. zaplanowano środki w wysokości 30.000,00zł na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków:

- 1) dla Kościoła Parafialnego w Chłopowie - 10.000 zł,
- 2) Kościoła Filialnego w Nowym Klukomiu - 5.000 zł,
- 3) Kościoła Filialnego w Rakowie - 5.000 zł,
- 4) Kościoła Filialnego w Żeńsku - 10.000 zł.

W 2018r w Kościele Filialnym pw. św. Piotra i św. Pawła w Nowym Klukomiu wykonano okno witrażowe Kolejne prace restauratorsko-konserwatorskie miały miejsce w Kościele pw. Św. Trójcy w Rakowie przy zabytkowym chórze. Dzięki tej dotacji zakończył się również remont w Kościele pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Chłopowie. Odnowiono wieżę kościoła oraz korpus budynku. W Żeńsku wykonano prace polegające na naprawie i odnowie chodnika od bramy do wejścia do Kościoła.

11. Bezpieczeństwo, ochrona przeciwpożarowa ochrona zdrowia

Ochrona przeciwpożarowa

Na terenie Gminy Krzęcin znajdują się trzy jednostki OSP, które mogą brać udział w działaniach ratowniczo-gaśniczych - OSP Krzęcin, OSP Chłopowo i OSP Żeńsko.

W 2018 r na terenie Gminy Krzęcin zanotowano łącznie 61 zdarzeń (w 2017 było ich 60) w tym: pożarów-35, miejscowych zagrożeń-24, alarmów fałszywych-2. W czasie zaistniałych zdarzeń na terenie gminy 2 osoby zostały ranne a 1 poniosła śmierć. Przypuszczalnymi przyczynami powstawania pożarów na terenie gminy były:

- Podpalania (umyślne) w tym akty terroru -30,
- Inne przyczyny -5.

W 2018 r. nastąpił wzrost liczby pożarów o 59 procent w stosunku do roku 2017. Klasyfikujemy się pod tym względem na 4 pozycji w powiecie Choszczeńskim.

Przypuszczalne przyczyny powstawania miejscowych zagrożeń na terenie gminy:

- Huragany, silne wiatry - 8,
- Niezachowanie zasad bezpieczeństwa ruchu środków transportu - 4,
- Gwałtowne opady atmosferyczne - 1.

Wyjazdy poszczególnych OSP w Gminie Krzęcin:

- OSP Krzęcin – 68,
- OSP Chłopowo - 15,
- OSP Żeńsko – 3.

Informacja o stanie ochrony zdrowia na terenie Gminy Krzęcin w 2018 r.

Na terenie Gminy Krzęcin funkcjonuje Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej, którego właścicielem jest dr Marian Jędrzejczyk. Zatrudnia on jeszcze dwóch innych lekarzy

oraz trzy pielęgniarki. W Ośrodku Zdrowia oprócz gabinetów lekarskich znajdują się gabinety zabiegowe oraz jedyna apteka w naszej gminie. Opieka jest świadczona od 8.00 do 18.00, późniejszych porach opiekę sprawują placówki w Choszczynie.

W 2018r. na terenie naszej Gminy odnotowano 14 996 wizyt pacjentów u lekarzy w przychodni, ponadto lekarze odwiedzili w domach 1 192 chorych.

Najczęściej występującymi chorobami przewlekłymi wśród naszych mieszkańców są: nadciśnienie tętnicze, cukrzyca oraz choroby zwyrodnieniowe stawów.

Szczepienia zostały wykonane zgodnie z kalendarzem szczepień. Zaszczepiono dzieci i młodzież na: błonicę, krztusiec, tężec, polio, wzw, odrę, świnkę, różyczkę i pneumokoki. Na podkreślenie zasługuje fakt, że kalendarz szczepień został zrealizowany w 100 procentach, zaszczepiono wszystkie osoby im podlegające.

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej realizował profilaktykę zdrowotną wg. Standardu NFZ. Objęła ona w swoim zakresie zapobieganie chorobom krążenia oraz przeciwdziałanie gruźlicy.

Profilaktyczną opiekę zdrowotną nad dziećmi i młodzieżą w Szkole Podstawowej w Krzęcinie sprawuje w Gabinetzie Profilaktyki Zdrowotnej i Pomocy Przedlekarskiej higienistka szkolna. W omawianym okresie zgodnie ze standardami pracy wykonano:

- świadczenia profilaktyczne, w tym wykonywanie i interpretowanie testów przesiewowych u dzieci w wieku szkolnym w terminach badań bilansowych,
- świadczenia grupowej profilaktyki fluorkowej u dzieci klas I-IV szkoły podstawowej,
- kierowanie postępowaniem przesiewowym oraz sprawowanie opieki nad uczniami z dodatnimi wynikami testów,
- czynne poradnictwo dla uczniów z problemami zdrowotnymi oraz sprawowanie opieki z chorobami przewlekłymi i niepełnosprawnością,
- udzielanie pomocy przedlekarskiej w przypadkach nagłych zachorowań, urazów, zatruc,
- doradztwo dla dyrektora szkoły zgodnie z posiadanymi kompetencjami,
- udział w planowaniu, realizacji i ocenie edukacji zdrowotnej.

W roku szkolnym 2018/2019 zostały wykonane testy przesiewowe, które pozwalają w porę wykryć nieprawidłowości w zakresie:

- rozwoju fizycznego(pomiary: wysokości i masy ciała)z określeniem współczynnika masy ciała (BMI),
- układu ruchu, w tym bocznego skrzywienia kręgosłupa nadmiernej kifozy piersiowej, zniekształceń statycznych kończyn dolnych ,
- zeza (test Cover i test Hirschberga),
- ostrości wzroku,
- widzenia barw,
- słuchu (badanie orientacyjne szeptem),
- ciśnienia tętniczego krwi.

Wykonano badania bilansowe i testy przesiewowe dla:

- rocznego obowiązkowego przygotowania przedszkolnego,
- klasy III szkoły podstawowej,
- klasy V szkoły podstawowej,
- Klasy VII szkoły podstawowej.

W roku szkolnym 2018/2019 są realizowane zadania z zakresu promocji zdrowia, których nadrzędnym celem jest kształtowanie wśród uczniów właściwych zachowań i postaw prozdrowotnych. Dąży się do zwiększenia świadomości wychowanków oraz ich wiedzy z zakresu ochrony zdrowotnej w tym higieny jamy ustnej.

Urząd Gminy w Krzęcinie systematycznie organizuje badania profilaktyczne piersi dla kobiet z terenu gminy. Kobiety po 50 roku życia mają możliwość wykonania bezpłatnego badania mammograficznego dzięki któremu wzrastają szanse na zdrowe i dłuższe życie. W 2018r. badania były zorganizowane dwukrotnie wiosną i jesienią.

Działający w Gminie Krzęcin Uniwersytet Trzeciego Wieku, przy współpracy z urzędem przeprowadza zajęcia dla seniorów dotyczące zdrowego trybu życia , zasad prawidłowego odżywiania czy warsztaty promujące aktywność fizyczną (Nordic Walking, Zumba, wyjazdy na basen). Urząd Gminy współpracuje również z dietetykiem dr inż. Agnieszką Leciejewską, która przeprowadza wykłady i zajęcia również z seniorami jak i osobami niepełnosprawnymi z terenu naszej Gminy.

Informacja o stanie bezpieczeństwa, zagrożenia przestępczością, wykroczeniami oraz patologiami zaistniałymi na terenie Gminy Krzęcin w 2018 r.

Przestępstwa ogólne

W 2018r. na terenie Gminy Krzęcin wszczęto ogółem 30 postępowań, stwierdzono ogółem 27 przestępstw, o 2 więcej niż w roku 2017. Postawiono zarzuty w 23 sprawach osiągając wykrywalność na poziomie 85,19%.

Przestępstwa kryminalne

Z ogólnej liczby przestępstw stwierdzonych w 2018r. na terenie Gminy Krzęcin, 22 stanowiły przestępstwa kryminalne, 18 z nich wykryto, uzyskując 81,82% wykrywalności.

Bójki i pobicia

Na terenie Gminy Krzęcin w analizowanym okresie stwierdzono 1 przestępstwo w kategorii bójki i pobicia, zostało ono wykryte.

Kradzież cudzej rzeczy

W 2018r, w kategorii kradzież cudzej rzeczy na terenie Gminy Krzęcin wszczęto 4 postępowania i odnotowano 3 przestępstwa stwierdzone, (o 4 mniej niż w 2017r.). nie stwierdzono żadnej kradzieży samochodu ani włamania do niego.

Kradzież z włamaniem

W 2018r. na terenie Gminy Krzęcin wszczęto 5 postępowań w kategorii kradzież z włamaniem, stwierdzono 4 przestępstwa (o 6 mniej, niż w 2017r.). Uzyskano 50% wykrywalność.

Rozboje, kradzież i wymuszenia rozbójnicze

W latach 2017 i 2018 nie odnotowano przestępstw w tej kategorii.

Uszczerbek na zdrowiu

W tej kategorii na terenie Gminy Krzęcin wszczęto 1 postępowanie, nie stwierdzono przestępstw.

Uszkodzenie cudzej rzeczy

W 2018 r. na terenie Gminy Krzęcin odnotowano 3 zdarzenia w tej kategorii. Osiągając wykrywalność przestępczości na poziomie 66,67%

Przestępstwa z ustawy o przeciwdziałaniu narkomani

- w kategorii przestępstw z ustawy o przeciwdziałaniu narkomani na terenie Gminy Krzęcin stwierdzono 3 przestępstwa, które zostały wykryte.

Przestępstwa gospodarcze

W 2018r. w ogólnej liczbie wszczęć na terenie Gminy Krzęcin odnotowano 2 postępowania, bez znamion przestępstwa.

Przestępstwa korupcyjne

W 2018r. zostało wszczęte jedno postępowanie i nie stwierdzono znamion przestępstwa.

Podsumowując miniony rok pod względem zagrożenia przestępczością kryminalną na terenie Gminy Krzęcin należy stwierdzić, iż najbardziej zauważalny spadek zagrożenia zarejestrowano w przypadku przestępstw pospolitych. Ograniczono dynamikę wzrostu zagrożenia pod względem ilości stwierdzonych przestępstw w obszarze kradzieży i włamań. Nie zarejestrowano zdarzeń w kategoriach kradzież samochodu, rozbój oraz w obszarze przestępczości gospodarczej i korupcyjnej

Problematyka prewencyjna

W 2018 r. policjanci Posterunku Policji w Krzęcinie ujawnili ogółem 220 wykroczeń, tj. o 24 więcej niż w roku 2017.

W analizowanym okresie Policjanci Posterunku Policji w Krzęcinie ukarali mandatami 29 sprawców wykroczeń, wobec 164 sprawców popełnionych wykroczeń zastosowano środek poza karny w postaci pouczenia, a w 27 przypadkach skierowano do sądu wnioski o ukaranie.

W 2018r. w zakresie ścigania sprawców wykroczeń najbardziej uciążliwych dla społeczeństwa policjanci w rejonie swego działania ujawnili:

- Zakłócanie spokoju, porządku publicznego, spoczynku nocnego: 19 przypadków
- Utrudnienie korzystania z urządzeń użytku publicznego: 17 przypadków
- Zaśmiecanie miejsc publicznych: 32 przypadków
- Obyczajność publiczna : 21 przypadków
- Kradzież mienia: 4 przypadki
- Niszczenie mienia: 1 przypadek
- Spożywanie alkoholu w miejscach publicznych: 60 przypadków

Na podstawie analizowanych danych stwierdzić można, iż ciągły wzrost ujawniania i ścigania sprawców wykroczeń szczególnie uciążliwych dla mieszkańców gminy. Wzrost ten spowodowany jest pozytywnymi wynikami działań policyjnych, ukierunkowanych na ujawnianie sprawców wykroczeń. Na terenie Gminy Krzęcin stwierdzić można, że liczba w ogólnym ujęciu ujawnionych wykroczeń utrzymała się na podobnym poziomie jak w 2017r.

Ważnym obszarem działania Policji, który poddano analizie jest ilość przeprowadzonych interwencji związanych ze zgłoszeniami osób potrzebujących pomocy oraz ilość osób legitymowanych.

Funkcjonariusze Posterunku Policji przeprowadzili w rejonie swojego działania ogółem 152 interwencji, z czego 112 interwencji publicznych a 40 domowych, z których 3 dotyczyły przemocy domowej. Funkcjonariusze Posterunku Policji na terenie Gminy Krzęcin wylegitymowali 926 osób. W stosunku do 17 osób wszczęto procedurę niebieskiej karty.

Stan bezpieczeństwa w ruchu drogowym

W 2018r. na terenie naszej gminy odnotowano 2 wypadki drogowe, o 1 więcej niż w roku 2017:

- na odcinku drogi powiatowej Gminy Krzęcin odnotowano 1 wypadek ze skutkiem śmiertelnym. Przyczyną było niedostosowanie prędkości do warunków panujących na drodze oraz nietrzeźwość kierującego,
- na odcinku drogi powiatowej Gminy Krzęcin, gdzie w wyniku nieustąpienia pierwszeństwa przejazdu jedna osoba została ranna,
- na drogach Gminy Krzęcin doszło do 27 kolizji drogowych,
- na terenie Gminy Krzęcin w 2018r. stwierdzono 11 przestępstw i wykroczeń z udziałem nietrzeźwych kierowców tj. o 4 więcej niż w 2017r.

12. Promocja Gminy Krzęcin, współpraca z organizacjami pozarządowymi oraz w ramach związków i stowarzyszeń

Promocja gminy jest jednym ze sposobów wspierania rozwoju gminy. Działania promocyjne podejmowane przez gminę Krzęcin w roku 2018 polegały m.in. na: prowadzeniu strony internetowej (www.krzecin.pl) oraz gminnego facebooka (Gmina Krzęcin); (obie formy przekazu systematycznie aktualizowane były i są źródłem wiedzy dla mieszkańców i osób zainteresowanych na temat wszystkich ważniejszych wydarzeń z terenu gminy);

obecności w mediach (Telewizja E-Cho Choszczno) i wydawaniu co kwartał Informatora Samorządowego („Wiadomości Krzęcińskie”); organizowaniu i współorganizowaniu różnego rodzaju imprez; promowaniu gminy na targach (np. TILiA – Targi Inicjatyw Lokalnych i Awangardowych), wystawach i konferencjach; współpracy z Powiatem Choszczeńskim, sąsiadującymi gminami, ARiMR, Urzędem Pracy, organizacjami pozarządowymi; udzielaniu informacji o możliwościach inwestowania i rozwoju w naszej gminie, współpracy gminy z przedsiębiorcami, instytucjami i firmami w zakresie promocji; realizowaniu inwestycji z zakresu infrastruktury drogowej, ochrony środowiska, oświaty, OSP, gdzie większość inwestycji możliwa była do zrealizowania dzięki środkom pozyskanym z różnych programów pomocnych. Inwestycje te przyczyniają się do poprawy życia mieszkańców oraz zwiększają poziom atrakcyjności Gminy Krzęcin.

Promocja gminy to system aktywnych działań polegających na analizowaniu obecnej sytuacji, wyznaczaniu celów promocji, identyfikowaniu adresatów przekazów promocyjnych, ustalaniu budżetu promocji oraz ocenianiu skuteczności działań. Poniżej przedstawiamy wykaz ukazujący ważniejsze działania promocyjne w roku 2018:

- 1) „Wspólne kolędowanie z Chórem Gminnym CON PASSIONE”,
- 2) V Gminne Dyktando dla Dorosłych,
- 3) Akcja „Bezpieczne ferie”,
- 4) Gminne Obchody Dnia Sołtysa,
- 5) II Powiatowy Przegląd Piosenki Biesiadnej,
- 6) Mały Konkurs Recytatorski,
- 7) Przegląd Amatorskiego Ruchu Artystycznego PARA 2018,
- 8) Turniej Piłki Nożnej Orlików,
- 9) Gminne Obchody Dnia Strażaka,
- 10) „Rodzinne festyny” w placówkach kultury,
- 11) I Festiwal Lata nad Małą Iną,
- 12) „Krok bliżej paraolimpiady”,
- 13) Gminny turniej piłki nożnej o Puchar Wójta Gminy Krzęcin,
- 14) Akcja „Lato na wsi”,
- 15) Turniej piłki nożnej im. Jerzego Hawrylewicza,
- 16) Otwarte Mistrzostwa Gminy Krzęcin Seniorów w piłce nożnej 6-osobowej,
- 17) Zabawa „Pod chmurką” w Objezierzu,
- 18) „Festyn taneczny w Rakowie”,

- 19) Gminny Festyn Dożynkowy,
- 20) Inauguracja Roku Akademickiego 2018/2019 UTW,
- 21) „Piknik pod Kasztanem” – Przybysław,
- 22) Inauguracja Roku Kulturalnego 2018/2019,
- 23) Gminne Obchody Dnia Seniora,
- 24) Koncert patriotyczny „Nutki dla Ojczyzny”,
- 25) Koncert muzyczny „Wspomnienie o Korze”,
- 26) Jarmark Świąteczny.

Współpracę z organizacjami pozarządowymi w roku 2018 określał, przyjęty przez Radę Gminy Krzęcin dnia 9 listopada 2017 roku uchwałą Nr XXVI/192/2017 Program Współpracy Gminy Krzęcin z Organizacjami Pozarządowymi na 2018 r., zgodnie z ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i wolontariacie.

Program współpracy z organizacjami pozarządowymi, określał obszary i zasady oraz formy współpracy Gminy Krzęcin z organizacjami pozarządowymi, a także zawierał wykaz zadań priorytetowych, będących podstawą do dysponowania środkami publicznymi, przeznaczonymi na finansowanie lub dofinansowanie zadań publicznych, pozostających we właściwości samorządu Gminy, a realizowanych przez organizacje pozarządowe.

Program powstał w oparciu o wiedzę i doświadczenie zarówno pracowników Urzędu Gminy w Krzęcinie oraz gminnych jednostek organizacyjnych, jak również organizacji pozarządowych. Celem programu było budowanie opartej na partnerstwie współpracy Gminy Krzęcin z organizacjami pozarządowymi oraz pobudzanie ich do większej aktywności w procesie organizowania życia zbiorowego i zaspokajania potrzeb mieszkańców poprzez:

- 1) kreślenie priorytetowych zadań publicznych,
- 2) zapewnienie udziału organizacji pozarządowych w realizacji tych zadań,
- 3) wykorzystanie potencjału i możliwości organizacji pozarządowych,
- 4) wzbogacenie oferty świadczonych usług publicznych,
- 5) obniżenie kosztów realizacji zadań publicznych zaliczanych do obszarów współpracy,
- 6) zabezpieczenie w budżecie gminy środków finansowych umożliwiających pełne i terminowe wykonanie zadań publicznych.

Program współpracy adresowany był przede wszystkim do następujących organizacji:

- 1) klubów sportowych, w tym także uczniowskich klubów sportowych,
- 2) kół gospodyń wiejskich,
- 3) zespołów śpiewaczych,

- 4) klubów seniora,
- 5) jednostek ochotniczych straży pożarnych,
- 6) kół wędkarskich,
- 7) innych stowarzyszeń, fundacji i organizacji społecznych;
- 8) niesformalizowanych inicjatyw obywatelskich, oświatowych i kulturalnych,
- 9) jednostek organizacyjnych kościołów i związków wyznaniowych.

Gmina Krzęcin wspiera też organizacje pozarządowe w zakresie:

- 1) tworzenia bazy danych o organizacjach działających na terenie gminy;
- 2) zapewnienia powszechnego dostępu do informacji o możliwościach uzyskania dotacji z budżetu gminy na realizację zadania publicznego poprzez zamieszczenie ogłoszeń o otwartym konkursie ofert w Biuletynie Informacji Publicznej oraz w gablotach sołeckich;
- 3) wymiany informacji między urzędem gminy o organizacjami pozarządowymi, związanych z:
 - a) funkcjonowaniem stron internetowych, na których publikowane były szczegółowe informacje w konkretnych dziedzinach, w których gmina współpracowała z organizacjami pozarządowymi (www.krzecin.pl);
 - b) umieszczaniem informacji w gablotach sołeckich;
 - c) komunikowaniem się z organizacjami pozarządowymi na temat konkursów gminnych, wojewódzkich oraz unijnych;
- 4) tworzenia kalendarza imprez gminnych;
- 5) nieodpłatnego udostępniania lokali w ramach współpracy;
- 6) współorganizowania wydarzeń oraz uroczystości gminnych.

Działania Gminy Krzęcin nakierowane były w szczególności na tworzenie warunków do zwiększenia aktywności społecznej, prowadzenia ciekawych i efektywnych inicjatyw na rzecz mieszkańców, uzupełnieniu działań gminy w zakresie nie obejmowanym przez samorządowe struktury, a także zwiększenie udziału mieszkańców w rozwiązywaniu lokalnych problemów.

Gmina Krzęcin współpracuje z organizacjami społecznymi na wielu płaszczyznach związanych z rozwojem regionu oraz wspieraniem działań na rzecz różnych grup społecznych. Pozytywne nastawienie, chęć współpracy samorządu oraz pomoc finansowa i pozafinansowa udzielana organizacjom pozarządowym pozytywnie wpływają na kontakty i wzajemne relacje z trzecim sektorem.

Gmina Krzęcin wspierała sektor niepubliczny poprzez pomoc w organizowaniu wielu przedsięwzięć kulturalnych, sportowych, oświatowych i rekreacyjnych. W swoich działaniach nie zapomniała również o osobach starszych, niepełnosprawnych, czy najmłodszych mieszkańcach naszej gminy.

Warto wspomnieć, iż powstały w roku 2017 Uniwersytet Trzeciego Wieku, który jest inicjatywą Stowarzyszenia Razem dla Gminy Krzęcin zrzesza seniorów z całej Gminy Krzęcin i aktywizuje ich do wspólnego działania, nauki i poszerzania wiedzy. Uniwersytet Trzeciego Wieku w Krzęcinie współpracuje z Wydziałem Humanistycznym Uniwersytetu Szczecińskiego. UTW działa w zakresie edukacji i aktywizacji osób starszych, którzy zakończyli już pracę zawodową, poprzez organizowanie wykładów, seminariów, warsztatów, spotkań i szkoleń z różnych dziedzin wiedzy.

Przy Stowarzyszeniu Razem dla Gminy Krzęcin działa również Chór Gminny „Con Passione”, składający się głównie z osób starszych. Gminny Chór uświetnia swoimi występami wydarzenia kulturalne w gminie i powiecie.

W ramach współpracy organizowane były spotkania przedstawicieli poszczególnych organizacji z władzami Gminy, przedstawicielami Urzędu Gminy w Krzęcinie oraz z pracownikami i kierownictwem jednostek organizacyjnych gminy. Podczas oficjalnych i nieoficjalnych spotkań nastąpił przepływ informacji o potrzebach, problemach i planach na przyszłość. Taki przepływ informacji pozwolił na prawidłową współpracę i pomoc działającym na naszym terenie organizacjom.

Współpraca samorządowa Gminy Krzęcin przebiega zarówno na obszarze międzynarodowym jak i krajowym. Nawiązywanie bezpośrednich i stałych kontaktów pomiędzy miastami i gminami odgrywa znaczącą rolę w dziedzinie gospodarczej, społecznej i kulturalnej. Współdziałania oparte na obustronnych porozumieniach i umowach zbliżają i zacieśniają przyjacielskie więzi.

Gmina Krzęcin współpracuje z Gminą Skawina (województwo małopolskie) oraz Sołectwem Randowtal (Niemcy). Współpraca przebiega głównie na płaszczyznach życia społecznego i kulturalnego. Oparte są one na wzajemnych spotkaniach przedstawicieli jednostek samorządowych, prezentacji regionalnej kultury i tradycji, wspólnych działaniach z zakresu sportu, turystyki i rekreacji. To również współpraca w zakresie straży pożarnej, ochrony środowiska, pomocy społecznej.

Współpraca krajowa i zagraniczna

Porozumienie w sprawie wzajemnej współpracy pomiędzy Gminą Skawina a Gminą Krzęcin zostało podpisane w dniu 18 maja 2017 r. w Skawinie. Strony zadeklarowały współpracę, której zadaniem jest przyczynienie się do pielęgnowania ich historii, wspólnych narodowych wartości, do pogłębiania przyjaźni pomiędzy obywatelami obu wspólnot oraz do tworzenia nowych kontaktów.

Porozumienie w sprawie wzajemnej współpracy pomiędzy samorządem Sołectwa Randowtal a Gminą Krzęcin podpisane zostało w dniu 26 lutego 2016 r. w Randowtal. Samorządy w/w gmin wyraziły wolę nawiązania, umacniania i rozwoju wzajemnych stosunków oraz współpracy w zakresie kultury, sportu, rekreacji, oświaty, turystyki jak i działań w sferze społecznej i gospodarczej.

Gmina Krzęcin od lipca 2013 roku jest członkiem Związku Gmin Dolnej Odry, którego zadaniem jest wykonywanie zadań publicznych w zakresie dotyczącym gospodarki odpadami, w tym unieszkodliwiania odpadów komunalnych oraz organizowanie systemu logistycznego zbiórki odpadów na terenie działania związku. Ze względu na znajdujące się w przeszłości na terenie naszej gminy opactwa cystersów i cysterek Gmina Krzęcin należy od roku 2008 do Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Gmin Cysterskich. Stowarzyszenie to działa jako forma współpracy samorządów na rzecz ochrony dziedzictwa cysterskiego w Polsce, wymiany doświadczeń w tym zakresie, inicjowania działań promocyjnych oraz wspomaganie wszelkich inicjatyw propagujących ideę cysterską.

Lokalna Grupa Działania to stowarzyszenie powstałe w marcu 2016 roku w Barlinku. Oficjalna nazwa to „Lider Pojezierza”. Obszar objęty LSR to teren działania LGD „Lider Pojezierza”, obejmujący 13 gmin z obszaru 4 powiatów; w tym Gminę Krzęcin. Stowarzyszenie „Lider Pojezierza” jest doświadczoną w realizacji projektów Lokalną Grupą Działania, które współpracuje z wieloma podmiotami i instytucjami zajmującymi się rozwiązywaniem kluczowych dla regionu problemów społecznych i ekonomicznych. Nadrzędnym celem utworzenia LGD było podjęcie działań na rzecz rozwoju obszarów wiejskich gmin i powiatów, poprzez realizację oraz aktywne wsparcie innowacyjnych, spójnych i przemyślanych przedsięwzięć, przyczyniających się do zrównoważonego rozwoju i podnoszenia jakości życia ludności całego obszaru LGD.

W roku 2018 przedstawiciele Gminy Krzęcin, reprezentujący środowiska organizacji pozarządowych, uczestniczyli w wielu szkoleniach i warsztatach dotyczących pozyskiwania środków na zadania inwestycyjne. Barlineckie stowarzyszenie przeprowadzało również warsztaty fotograficzne i kulinarne dla mieszkańców naszej gminy. Odbył się Jarmark Wielkanocny i biesiada pn. „Sąsiadki zza miedzy”.

Podjmowane wspólne działania, polegające także na wymianie doświadczeń oraz nawiązywaniu nowych kontaktów umożliwiają Gminy Krzęcin lepszy rozwój.

III. GŁÓWNE KIERUNKI ROZWOJU GMINY KRZĘCIN W 2018R.

Punktem wyjścia do podsumowania zebranych informacji o stanie Gminy Krzęcin w 2018 r. jest odwołanie się do wizji i misji oraz celów określonych w Strategii Rozwoju Gminy Krzęcin. W przypadku Gminy Krzęcin zdecydowano się na krótką i konkretną wizję, która wskazuje najważniejsze obszary funkcjonowania: *„Gmina Krzęcin jest gminą ludzi aktywnych, bezpieczną, przyjazną turystom i mieszkańcom dzięki wykorzystaniu walorów przyrodniczych i historycznych.”*

Misją w rozwoju jednostki samorządu terytorialnego są długofalowe działania, które mają doprowadzić do osiągnięcia założonych w strategii celów i realizacji wizji. W przypadku Gminy Krzęcin uznano, że misją jest: **„zrównoważony rozwój społeczno-ekonomiczny w oparciu o lokalne zasoby społeczne i materialne”**. Z takiej misji wynika, że Gmina Krzęcin ma się rozwijać w sposób zrównoważony, aktywizujący możliwie jak największą liczbę mieszkańców oraz proekologiczny, sprzyjający koegzystencji człowieka z naturą. Rozwój ten ma przyczynić się zarówno do materialnego wzbogacenia się mieszkańców, jak i wzrostu kapitału społecznego. Podstawę rozwoju gminy muszą stanowić mieszkańcy i jej walory przyrodnicze.

W realizacji wizji i misji Gminy Krzęcin wskazano jako cele strategiczne następujące kierunki rozwoju:

- 1) Wzmocnienie potencjału gospodarczego Gminy Krzęcin,
- 2) Podniesienie poziomu lokalnej przedsiębiorczości oraz atrakcyjności inwestycyjnej,
- 3) Podniesienie atrakcyjności turystycznej i sportowo-rekreacyjnej,
- 4) Poprawa jakości i warunków życia mieszkańców Gminy Krzęcin,
- 5) Modernizacja infrastruktury technicznej i poprawa jakości środowiska,
- 6) Kształtowanie funkcjonalnej, bezpiecznej i estetycznej przestrzeni publicznej podnoszącej jakość życia,
- 7) Wspieranie rozwoju kapitału ludzkiego i społecznego.

Osiągnięciu wyżej wymienionych celów służyły przede wszystkim działania podejmowane w 2018 r. na rzecz modernizacji i rozbudowy gminnej infrastruktury, związanej z różnymi obszarami życia mieszkańców: oświatą, ochroną środowiska, siecią drogową, sportem i rekreacją, co ma na celu wzmocnienie potencjału społecznego i gospodarczego Gminy Krzęcin. Z troski o poprawę jakości życia mieszkańców i stan środowiska naturalnego wykonano w ostatnim czasie rekultywację składowiska odpadów komunalnych w Objezierzu, budowę sieci wodociągowej do Sobolewa, Sierosławca i Boguszyca, termomodernizację budynku Szkoły Podstawowej w Krzęcinie, budowę kanalizacji sanitarnej w Granowie. Podejmowane działania wpływają jednak nie tylko na warunki życia mieszkańców, ale także pośrednio - zwłaszcza poprzez rozwój infrastruktury technicznej i drogowej - na podnoszenie atrakcyjności gminy dla potencjalnych inwestorów. Łączny koszt wszystkich wykonanych w minionym roku inwestycji to kwota **2 918 779,80 zł**, w tym środki pozyskane ze źródeł pozabudżetowych stanowiły **1 849 330,92 zł**. Do najważniejszych inwestycji, realizowanych przez gminę w 2018 r., należą:

LP.	ZAKRES	KOSZT CAŁKOWITY na 2018 rok w zł	ŹRÓDŁO FINANSOWANIA	
			ŚRODKI OBCE	ŚRODKI WŁASNE
1.	Budowa kanalizacji odpływowej z hydroforni w Krzęcinie	25 333,16	-	25 333,16
2.	Przedłużenie sieci wodociągowej do cmentarza oraz działki nr 422/14 w Chłopowie	39 700,00	-	39 700,00
3.	Wykonanie odcinka rurociągu ca. 350 mb w miejscowości Objezierzu	5 500,00	-	5 500,00
4.	Przebudowa ulicy Ogrodowej stanowiącą drogę gminną nr 680013Z w Krzęcinie	1 018 956,53	507 940,00 (BUDŻET PAŃSTWA)	511 016,53
5.	Przebudowa ciągów pieszych położonych na działce nr 528 obręb Krzęcin oraz przebudowa drogi położonej na działce nr 561 obręb Granowo	293 273,70	230 682,96 (KOWR)	62 590,74
6.	Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej wchodzącej w skład Zespołu Szkół w Krzęcinie wraz z wykorzystaniem OZE	1 325 104,74	1 049 750,86 (BUDŻET UE)	275 353,88
7.	Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Granowo	4 298,16	957,10	3 341,06
8.	Zagospodarowanie terenu nad Jeziorem Krzęcińskim	6 150,00	-	6 150,00
9.	Budowa ogrodzenia placu zabaw w Granowie – Fundusz sołecki	4 613,24	-	4 613,24
10.	Budowa placu zabaw w Krzęcinie – Fundusz sołecki	3 444,00	-	3 444,00
11.	Zakup wyposażenia placu zabaw w Nowym Klukomiu – Fundusz sołecki	12 180,08	-	12 180,08
12.	Zakup wyposażenia placu zabaw w Kaszewie – Fundusz sołecki	1 254,61	-	1 254,61
13.	Zakup wyposażenia placu zabawa w Przybysławiu – Fundusz sołecki	9 848,76	-	9 848,76

14.	Zakup wyposażenia placu zabaw w Rakowie – Fundusz sołecki	17 766,20	-	17 766,20
15.	Zakup wyposażenia placu zabaw w Mielęcinie – Fundusz sołecki	3 549,74	-	3 549,74
16.	Doposażenie placu zabaw w Chłopowie – Granty sołeckie	13 173,30	10 000,00	3 173,30
17.	Wykonanie altany w Krzęcinie – Granty sołeckie	10 052,46	10 000,00	52,46
18.	Wykonanie siłowni plenerowej w Żeńsku – Granty sołeckie	12 951,90	10 000,00	2 951,90
19.	Zakup wyposażenia placu zabaw w Objezierzu – Fundusz sołecki	15 867,00	-	15 867,00
20.	Modernizacja zespołu rekreacyjno – sportowego w Żeńsku poprzez budowę oświetlenia solarne boiska wielofunkcyjnego	27 982,50	15 000,00	12 982,50
21.	Modernizacja zespołu rekreacyjno – sportowego poprzez zakup lamp oświetleniowych w Granowie	24 798,00	15 000,00	9 798,00
22.	Zakup wyposażenia placu zabaw w Granowie – Fundusz sołecki	8 981,72	-	8 981,72
23.	Zagospodarowanie terenu przy placu Jana Pawła II w Krzęcinie – Projekt	34 000,00	-	34 000,00
RAZEM		2 918 779,80	1 849 330,92	1 069 448,88

Tabela 41. Najważniejsze inwestycje zrealizowane przez gminę w 2018 r.

Źródło: Opracowanie własne

Inwestycje te zostały sfinansowane w dużej części ze środków pozyskanych z różnych programów unijnych i rządowych oraz wsparcia urzędu marszałkowskiego, przy możliwie jak najmniejszym udziale środków własnych. Wkład własny przy realizacji wszystkich projektów inwestycyjnych wyniósł 1 069 448,88 zł. Dodajmy jednak, że na wydatki inwestycyjne złożyły się także koszty opracowań dokumentacji i wniosków projektowych dotyczących inwestycji planowanych również w kolejnych latach (np. zagospodarowanie terenu nad jeziorem Krzęcińskim, zagospodarowanie terenu przy placu Jana Pawła II w Krzęcinie, wykonanie placu zabaw wraz z otwartą strefą aktywności i siłownią plenerową przy osiedlu na ul. Mieszka I w Krzęcinie, wykonanie prac konserwatorskich i restauratorskich nagrobka Otto Beyera wraz z zagospodarowaniem terenu na cmentarzu komunalnym w Żeńsku, podniesienie atrakcyjności

kąpieliska wiejskiego poprzez budowę pomostu nad jeziorem w Chłopowie). Niektóre z wymienionych zadań remontowo-inwestycyjnych, zwłaszcza te mniejsze, były finansowane z funduszu sołeckiego, wyodrębnionego w budżecie Gminy w 2018 r. One były wykorzystane najczęściej na budowę, rozbudowę, doposażenie, remont lub modernizację placów zabaw, siłowni zewnętrznych, obiektów sportowych i klubów kultury.

Lp.	Treść	Plan	Wykonanie	%
1	2	3	4	5
1.	SOŁECTWO CHŁOPOWO	28 557,00	7 070,00	24,76
1)	Zakup i instalacja oświetlenia na placu sportowo-rekreacyjnym przy WDK.	12 000,00	0,00	0,00
2)	Remont i zagospodarowanie terenu wokół budynku remizy OSP.	9 030,00	0,00	0,00
3)	Dofinansowanie warsztatów śpiewu dla sołeckiego Zespołu Śpiewaczy.	2 500,00	2 500,00	100,00
4)	Remont i doposażenie Wiejskiego Domu Kultury w Chłopowie.	5 027,00	4 570,00	90,91
2.	SOŁECTWO GRANOWO	30 671,67	25 479,95	83,07
1)	Doposażenie WDK w Granowie w sprzęt AGD (zakup m.in. zmywarki, kuchenki mikrofalowej), zakup laptopa dla WDK w Granowie.	5 171,67	0,00	0,00
2)	Doposażenie placu zabaw, zakup altanki.	9 000,00	8 981,72	99,80
3)	Ogrodzenie placu zabaw.	4 500,00	4 498,23	99,96
4)	Konserwacja rowów melioracyjnych.	10 000,00	10 000,00	100,00
5)	Zakup stolików organizacyjnych.	2 000,00	2 000,00	100,00
3.	SOŁECTWO KASZEWO	18 900,38	9 476,15	50,14
1)	Doposażenie Klubu Kultury.	5 000,00	1 999,10	39,98
2)	Doposażenie siłowni zewnętrznej.	1 000,00	1 000,00	100,00
3)	Zakup kosiarki i sprzętu do prac porządkowych.	4 000,00	3 665,04	91,63
4)	Zakup zestawu nagłośnienia.	6 070,38	0,00	0,00
5)		2 830,00	2 812,01	99,36

	Organizacja festynu dla mieszkańców "Lato w Kaszewie".			
4.	SOŁECTWO KRZĘCIN	39 665,93	29 610,70	74,65
1)		3 444,00	3 444,00	100,00
2)	Budowa placu zabaw dla dzieci na działce nr 528. Zakup strojów dla chóru gminnego "Con Passione".	4 665,93	4 665,00	99,98
3)	Wykonanie melioracji rowu między Prokolnem a Chłopowem.	20 000,00	19 987,50	99,94
4)	Zakup samojezdnego wózka deszczującego "Perror Rollcard V-3" + 150 m węża do podlewania boiska. Dofinansowanie Klubu Kultury na organizację jasełek dla dzieci.	9 840,00	0,00	0,00
5)		1 716,00	1 514,20	88,24
5.	SOŁECTWO MIEŁĘCIN	22 091,89	22 090,99	100,00
1)	Zakup ławek.	1 473,66	1 473,66	100,00
2)	Zakup piaskownicy.	2 076,08	2 076,08	100,00
3)	Zakup szafek stojących do kuchni.	840,00	840,00	100,00
4)	Remont chodnika.	16 499,99	16 499,99	100,00
5)	Organizacja festynu rodzinnego.	999,86	999,86	100,00
6)	Zakup impregnatu do drewna, pędzli i rozpuszczalnika do pomalowania elementów placu zabaw.	202,30	201,40	99,56
6.	SOŁECTWO NOWY KLUKOM	11 356,81	11 356,81	100,00
1)	Wyposażenie placu zabaw w Nowym Klukomiu.	11 356,81	11 356,81	100,00
7.	SOŁECTWO OBJEZIERZE	21 511,62	21 376,95	99,37
1)	Zasypanie dołu obok zatoczki autobusowej.	4 011,64	4 009,95	99,96
2)	Festyn dla mieszkańców „Zabawa pod chmurką”.	1 500,00	1 500,00	100,00
3)	Doposażenie placu zabaw.	16 000,00	15 867,00	99,17

8.	SOŁECTWO PRZYBYŚLAW	17 698,38	17 698,36	100,00
1)	Doposażenie Klubu Kultury.	4 891,16	4 891,14	100,00
2)	Organizacja imprezy promocyjnej sołectwa.	2 515,60	2 515,60	100,00
3)	Zakup kwiatów do donic.	442,86	442,86	100,00
4)	Doposażenie placu zabaw.	9 848,76	9 848,76	100,00
9.	SOŁECTWO RAKOWO	19 770,79	19 766,20	99,98
1)	Doposażenie placu zabaw.	17 770,79	17 766,20	99,97
2)	Organizacja festynu dla mieszkańców.	2 000,00	2 000,00	100,00
10.	SOŁECTWO SŁONICE	11 356,81	11 356,81	100,00
1)	Założenie lampy oświetleniowej.	11 356,81	11 356,81	100,00
11.	SOŁECTWO ŻEŃSKO	22 216,24	9 969,84	44,88
1)	Wykonanie melioracji odwadniających w m. Żeńsko.	5 000,00	5 000,00	100,00
2)	Wykonanie korytek ściekowych odprowadzających wody deszczowe z drogi gminnej.	12 216,24	0,00	0,00
3)	Doposażenie i remont budynku OSP.	5 000,00	4 969,84	99,40
12.	SUMA	243 797,52	185 252,76	75,99

Tabela 42. Zadania zrealizowane w 2018 roku z budżetu Gminy Krzęcin w ramach funduszu sołeckiego
Źródło: Opracowanie własne

Oprócz projektów zrealizowanych w sołectwach ze środków Funduszu Sołeckiego, wyodrębnionego w budżecie Gminy Krzęcin, uzyskano także wsparcie finansowe Zachodniopomorskiego Urzędu Marszałkowskiego w Szczecinie w ramach grantów sołeckich dla trzech projektów wnioskowanych przez mieszkańców sołectw w łącznej kwocie 30 000 zł, tj. 1) w Chłopowie – na doposażenie placu zabaw przy Wiejskim Domu Kultury za kwotę 10 000 zł; 2) w Krzęcinie – na budowę altany rekreacyjnej przy placu zabaw na ul. Tylnej za kwotę 10 000 zł; 3) w Żeńsku – na wykonanie siłowni plenerowej na terenie zespołu rekreacyjno-sportowego za kwotę 10 000 zł. Do projektów sołeckich wykonanych dzięki pozyskanym grantom w Chłopowie i Żeńsku gmina dołożyła z budżetu środki własne w wysokości 5 498 zł i 2 951 zł. W przypadku Żeńska gmina dodatkowo pozyskała jeszcze środki w wysokości 15 000 zł na zakup i montaż przy tym obiekcie dwóch lamp solarnych,

czego pełny koszt wyniósł 30 000 zł. W proces przygotowania wniosków sołeckich, które były konsultowane z mieszkańcami wspomnianych sołectw, zaangażowani byli liderzy lokalni, radni i sołtysi. Realizacja tych projektów wpływa pozytywnie na kształtowanie funkcjonalnej, bezpiecznej i estetycznej przestrzeni publicznej podnoszącej jakość życia mieszkańców.

Jak widać, podejmowane przez gminę działania nie skupiały się wyłącznie na rozbudowie i modernizacji gminnej infrastruktury, realizowano również projekty społeczne, adresowane bezpośrednio do mieszkańców Gminy Krzęcin, w tym duży unijny projekt edukacyjny. Kontynuowany już kolejny rok w Szkole Podstawowej w Krzęcinie projekt unijny „Nowoczesna szkoła – kompetentny uczeń”, jest finansowany w całości z Europejskiego Funduszu Społecznego. Jego wartość wynosi łącznie 966 677 zł. W ramach tego projektu znaczną część środków przeznaczono na organizację zajęć pozalekcyjnych i doposażenie klasopracowni szkolnych, a wkład własny gminy, oszacowany na kwotę 100 140 zł, ma charakter jedynie niepieniężny (rzeczowy).

Nasza gmina została objęta projektem rewitalizacyjnym Urzędu Marszałkowskiego, w zakresie którego podjęto działania zmierzające do opracowania, przyjęcia i uzgodnienia Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Krzęcin. Jednym z głównych celów tego projektu była aktywizacja społeczna mieszkańców na obszarach zdegradowanych wokół tzw. Małych Inicjatyw Lokalnych, wykonanych w pięciu miejscowościach łącznie za kwotę 80 000 zł, tj.

- 1) w Kaszewie – odnowienie i doposażenie miejsca rekreacji o elementy siłowni zewnętrznej w obrębie zespołu rekreacyjno-sportowego za kwotę 20 000 zł;
- 2) w Mielęcinie – wykonanie placu zabaw i zagospodarowanie terenu wokół budynku Klubu Kultury za kwotę 20 000 zł;
- 3) w Granowie – rozbudowanie placu zabaw na ul. Wesołej za kwotę 13 000 zł;
- 4) w Chłopowie – wybudowanie dwóch altan rekreacyjnych na plaży przy ul. Wodnej za kwotę 14 000 zł;
- 5) w Krzęcinie - wykonanie siłowni zewnętrznej przy placu zabaw na ul. Tylnej za kwotę 14 000 zł.

Należy podkreślić, że wykonawcą tych inicjatyw lokalnych, wyłonionym przez firmę 4C Centrum Ekonomii Społecznej z siedzibą w Szczecinie, realizującą projekt rewitalizacyjny Urzędu Marszałkowskiego, było Stowarzyszenie „RAZEM DLA GMINY KRZĘCIN”. Ważną rolę w aktywizacji mieszkańców w ramach rewitalizacji na terenie naszej gminy odegrali:

gminny animator ds. rewiatlizacji oraz lokalni liderzy, sołtysi i sami mieszkańcy, którzy część zaplanowanych prac wykonali samodzielnie. Odnosząc się do zaangażowania gminy w zakresie rewitalizacji nie sposób pominąć wysiłków związanych z przygotowaniem dokumentacji projektowo-kosztorysowej i złożeniem na początku 2018 r. wniosku o dofinansowanie ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego projektu zagospodarowania terenu nad jeziorem Krzęcińskim. Inwestycja ta ma kosztować gminę 1 265 673 zł, w tym 1 120 000 zł to środki unijne, a wkład własny gminy to jedynie 145 291 zł. W końcu 2018 r. dotarła ostatecznie informacja o zakwalifikowaniu tego zadania do wsparcia finansowego. W zakresie inwestycji zaplanowano m.in. budowę ścieżki spacerowo-rowerowej, oświetlenie solarne oraz pomost z platformą widokową. Inwestycja ta zostanie rozpoczęta w 2019 r. i wraz z innymi działaniami, o których była mowa wcześniej, przyczyni się do realizacji strategicznych celów, prowadzących do poprawy jakości i warunków życia mieszkańców oraz podniesienia atrakcyjności turystycznej oraz sportowo-rekreacyjnej Gminy Krzęcin.

Reasumując, należy zauważyć, że zadania realizowane przez gminę w 2018 r., zarówno te inwestycyjne jak i nie inwestycyjne, oparte na posiadanych zasobach społecznych i materialnych, ukierunkowane były na rozwój kapitału ludzkiego i gospodarczego oraz miały na celu poprawę warunków życia i pracy dla mieszkańców Gminy Krzęcin.